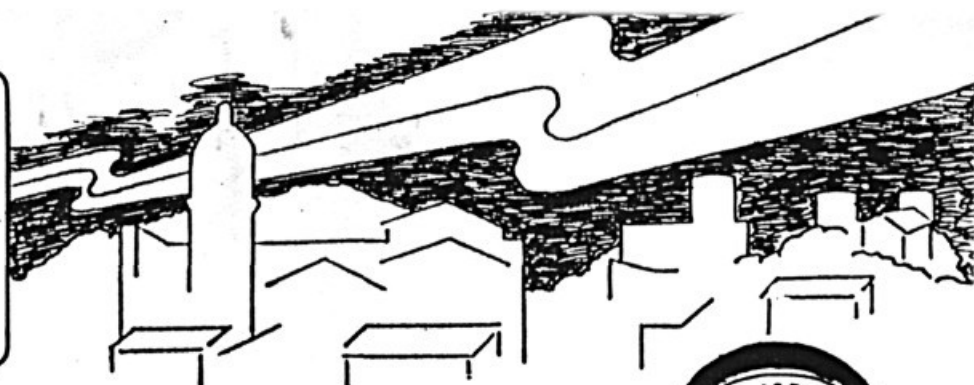

Nº 34

30 de juny de 1988

D.L. PM 625/1983

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i

ra

EDITORIAL

...DEL POBLE ?

N'hi ha que diuen que som la revista "del poble"; altres no hi estarien d'acord. De moment, i no haguent-n'hi d'altra, pareix més bò d'afirmar que sí. En aquesta darrera època que anomenarem de "finestres obertes a tothom", podem dir que es caracteritza per la possibilitat de que qualsevol pugui escriure el que vulgui a la revista o entri a formar part del Consell de Redacció.

Tant sols per això darrer es necessita una condició, i és: no tenir comandera; i sí moltes ganes de fer feina. Al Consell de Redacció cada persona és un vot i una opinió, i ningú, excepte el que decideix la majoria, comanda. Altra cosa és que sigui necessària una direcció i una coordinació, que consisteix en ajudar a cada un a que exercesqui la seva responsabilitat lliurement, -o la seva llibertat responsablement; tret d'això cada un fa el que creu que ha de fer i com ha de col.laborar.

Una altra cosa que volem destacar a favor de fer una revista del poble i per al poble, és la resistència necessària a les pressions que més o manco solapadament s'han intentat fer ja des del seu començament. No ens volem vendre a ningú, ni en que ens regalin una impremta, que és el que més necessitam.

N'hi ha que no volen col.laborar escriguent a la revista perquè això les "rebaixaria", o les semblaria una aliança amb el personal de la revista; no hi estam d'acord, però ho deixam córrer. De totes maneres, escriure, ja ho sabeu; i qui vulgui formar part del Consell, sempre que no sigui per comandar, sinó per fer feina i esser un com els altres, també.

Una altra novetat que consideram com una apertura al poble, és que a partir d'ara es podran publicar, -com a tota la premsa-, escrits on no figuri publicament el nom de l'autor (amb pseudònim o inicials), sempre que consti per escrit aquesta intenció, i també el nom complet i el DNI a les oficines de la Redacció, que en tot això únicament s'atendrà a les normes jurídiques comuns de la premsa general. No penseu en anònims, que això és una altra cosa: si en rebem cap va directament al paner dels papers.

També hem de notificar als nostres sufrits lectors que aquest número 34 és doble i que cubreix els mesos de maig i juny; explicació: la major part dels nostres operaris son estudiants i aquests mesos han estat d'exàmens finals, pel que acordarem fer un número doble, un dels dos que tenim pensat fer cada any. Així seran deu números cada any.

Agraïm l'atenció dels Socis que ja sobrepassen els que teniem fa dos anys.

Gràcies!

LA REDACCIÓ

PORTADA	1
EDITORIAL	3
INDEX/CARTES	4
TRIBUNA: Pacte entre cavallers	5
TRIBUNA: La Premsa a Sta.Eugènia	6
CASA DE LA VILA	7,8 i 9
NOTICIARI	10 i 11
ESGLÉSIA: Carta Cristiana	12
ESGLÉSIA: Taller de pregària	13 i 14
ESGLÉSIA: Déu i la música	15 i 16
NOTICIARI GENERAL	17 i 18
RECO DELS POETES	19
ENTREVISTA: Margalida "mera"	20,21 i 22
LLIBRES DEL C.I.M. Janer Manila	22
PAGINA INFANTIL	23
NORMALITZACIO LINGUISTICA	24 i 25
PINTURA: Joan Miró	26 i 27
ECOLOGIA: el sotabosc	28
PAGINA SANITARIA: cancer de mama	29
PERSONATGES: Salvador Espriu	30
PEDAGOGIA: Premis i càstigs	31 i 32
MINI-ENTREVISTES	33
MUSICA: J.S.Bach	34
POBLES: Capdepera	35 i 36
ESPORTS: Futbol	37 a 41
CCONTRAPORTADA: La Fira 1.988	42

CARTES

Sr. Director:

Els grups culturals d'aquest poble varem demanar a l'Ajuntament informació damunt l'el.laboració d'uns estatuts del Patronat de Cultura que se intenta establir. Per tal motiu varem enviar un escrit per col.laborar amb aquest patronat.

El dia 1 de juny de 1.988 l'Ajuntament va convocar una reunió amb el fi de crear o discutir aquests estatuts pel patronat, juntament amb les altres entitats culturals del poble.

Però la sorpresa que varem tenir va ser que la Revista de "SANTA EUGÈNIA" no va ser convidada com a grup cultural; hi havia tots els altres, menys nosaltres. Es a dir que l'Ajuntament va decidir que la revista SANTA EUGÈNIA no és una entitat cultural com són el C.D.F.Santa Eugènia, el Ball de Bot, les Mestresses de Casa, etc., etc.

Jo recordaria al Consistori Municipal la capçalera de la nostra "Revista per la Divulgació i la CULTURA" i que d'aquí endavant se'ns tengui en compte.

Mateu Crespí Perelló

CONSELL DE REDACCIO

Nadal Trías Orell, M^aMagdalena Perelló Bibiloni, Catalina Parets Amengual, Gabriel Lladó Riutort, Pilar Bascuñana Bibiloni, Mateu Crespí Perelló, Xavier Bascuñana Coll, Toni Cañellas Vich, Xisco Casellas Fiol, Jaume Riutort Crespí, Sebastiana Sastre Coll, Maria Bibiloni Mulet, M^aEugènia Pou Mulet, Marilena Perelló Ferrer, Maria Crespí Payeras.

Col.laboradors: Bernat Morey Colomar, Toni Amengual Fullana, José-Miguel Casellas Fiol i Bartomeu Parets Amengual, Valerie Green Miquel Coll Isern. Fotos: Nadal Trias

Revista

"SANTA EUGENIA"

Revista per la Difusió
i la Cultura

N^o34.D.L.PM 625/83

Redac.Adm.C./J.Ant.12.Tel.620260
-07142-SANTA EUGENIA

Editat i imprès
en multicòpia i fotocòpia
a la Parròquia de Santa Eugènia,
Mallorca.

Els arrticles d'aquesta revista
manifesten unicament l'opinió
dels seus autors.

AQUEST EXEMPLAR

VAL 100 ¢

PACTE ENTRE CAVALLERS

Pacte entre cavallers (Pacto entre caballeros) és una cançó de'n Joaquín Sabina allà on l'autor conta una història molt particular. Es aturat per un parell de delinqüents, però aquests el coneixen i el conviden a beure. A canvi de que no l'assaltin ell els dedica una cançó. Es una espècie de mitificació de la delinqüència. Desgraciadament no sempre els delinqüents són tan bons ni les víctimes tan importants. Per això moltes vegades els pactes sempre tiren cap a un costat o l'altra, però quasi mai els pactants perden o guanyen el mateix.

El Pacte que nosaltres volem mencionar és un Pacte diguem-ne d'interessos.

L'història comença l'any 1231 Jaume primer conquesta Mallorca que aleshores era musulmana. Després arribà gent catalana que colonialitza l'illa, dels quals nosaltres som descendents. Quan Jaume I morí va deixar Catalunya a un fill seu, i Mallorca a l'altre fill segon com a rei. Per tant va quedar constituït el Regne de Mallorca. Ben prest, però els catalans moguts per interessos comercials tornar en a conquerir l'illa, aquest pic sempre cap justificació moral, sinó més per afany de poder. Per tant nosaltres varem passar a ésser de la corona d'Aragó i Catalunya per força, més que per voluntat pròpia.

Dos segles després. Els Reis Catòlics Isabel I de Castella i Ferran V d'Aragó i Catalunya (i Mallorca) se casaren. Un matrimoni que significa la unió dels regnes d'Espanya i que deixa a Espanya tal com és ara. Però, cada regne mantenia les seves fronteres, les seves duanes i sols s'avenien junts en política internacionals. En els segles XVI i XVII Castella emprengué la conquesta d'Amèrica. Espanya dominava el nom, i amb l'or que arribava d'Amèrica podia comprar tot el que volia. L'or però només beneficiava a Castella (Sols el port de Sevilla podia comerciar amb Amèrica). Catalunya i Aragó i Balears no reberen cap moneda d'Amèri-

ca. A més, patírem la competència comercial. Així els segles d'or d'Espanya, no varen ésser per a nosaltres més que els segles de més misèria.

L'any 1700 els Borbons arriben al trono espanyol, Felip V primer rei Borbon, era un rein francès, molt centralitzador Catalunya, Aragó i Balears patírem aquesta política. Foren abolits poc a poc la nostra autonomia i la nostra llengua, aquesta fou subordinada al castellà per dret de conquesta (guerra de successió al trono). Fa 150 anys tornar a renèixer aquest sentiment de poble, de llengua pròpia enfront del castellà, de germanor, i fins ara ...

El Pacte o Matrimoni entre Castella i Catalunya i Aragó i Balears segueix endavant però ara som nosaltres els rics (els turistes són com l'or americà de fa 300 anys) només que ara, com que som tots "espanyoles" ens hem de repartir com a germans la riquesa. Si fa 300 anys ens hagués arribat alguna cosa ... Decididament el pacte beneficia molt més a Castella que a Aragó i nosaltres els perjudicats encara no ens hem fet aquesta pregunta: ens convé, o no ens convé aquest pacte entre "cavallers"?

Sinó pensem:

- Balears és la comunitat autonoma que guanya més doblers per habitant cada any.
- Es una de les comunitats que més paga a hisenda per habitant.
- Per contra el nostre nivell de vida és relativament baix en front d'altres comunitats (Sanitat, carreteres, vivenda, cultura etc.)
- El Govern autònom proposa uns impostos autonòmics, per a no endeutar-se. Ens demana llimosna perquè no envien doblers de Madrid.

Nosaltres creim que ja no s'havia d'haver arribat en aquesta situació. culpables? tots els que volgueu ...

BERNAT MOREY

ELS DIARIS I SANTA EUGÈNIA

La premsa, -em referec als diaris mallorquins-, pens que ha estat tractant la realitat del nostre poble d'una manera molt lleugera i superficial.

Ja sé que el Suplement "Pobles" de DM, no perteneix a la redacció del diari, però és una mostra d'una vulgaritat a que ens tenen acostumats, no just DM, sino tots.

Un té la impressió (Santa Eugènia no té cap corresponsal declarat a cap dels quatre diaris) de que aquests periòdics publiquen talment el que qualsevol les envia o les du, sense comparèixer pel poble més que quan les envien a demanar perquè retratin visites oficials, o deixin constància d'un acte o realització que interessa a qualcú.

Comprenem que els diaris son una empresa difícil, i que la feina del corresponsal a un poble no és fàcil, perquè no pots tenir content a tothom, i encara no has posat una cosa, com tens una dotzena de gent que te diu de tot. Però això, que seria una dificultat local, no la podem perdonar a la premsa general, ni admetre la seva

superficialitat de posar tal qual el que les duguin, que sempre pareix sortit d'allà mateix.

El tractament fet a la problemàtica del metge, amb una sèrie de inexactituds perjudicials per tots; el que es publicà sobre la fira, simplement copiant el programa tal com les fou remès i posat en forma de crònica; el tractament fet darrerament a l'assumpte de "forat" de l'ajuntament, no mostren sino una manca de documentació (sempre hauria de ser ((no simular-ho)) de les dues parts interessades) que per molt que les signi un redactor de Ciutat, se li veu les orelles al llop (valgui l'expressió).

El nostre prec seria a tots els quatre diaris: que cerquin i preparin 4 corresponsals al nostre poble, i que aquests siguin respectats i ajudats, no amenaçats ni pressionats per ningú; i que, pel seu compte, els diaris tractin més objectivament els temes o problemes, que sens dubte tenim, pero demanam un tracte digne i objectiu.

Nadal Trías Orell

SERVEIS DE "SA NOSTRA"

- Comptes corrents
- Llibretes d'estalvis
- Estalvi infantil
- Estalvi del pensionista
- Imposicions a termini fixat.
- Transferències
- Domiciliació de pagaments (contribucions i tributs)
- Pagament de nòmines
- Pagament de pensions
- Xecs gasolina auto-6.000
- Tot tipus de préstecs i entre ells:
- Préstecs de regulació especial
- Préstecs Pime subvencionats pel Govern Balear

- Crèdits agrícoles
- Crèdits compra
- Compra i venda de valors
- Assessorament en inversions
- Xecs de viatge
- Canvi de divisa
- Calxes de lloguer
- Targeta 6.000
- Auto-Calxa. (Aragó i Luca de Tena cantonada Aragó)
- Descompte de Lletres
- Lletres al cobrament.

TARGETA "SA NOSTRA"

Deixi de banda l'horari d'oficina. Disposi dels seus doblers quan ho desitgi.

Gràcies a la Targeta "Sa Nostra" pot disposar, ingressar i estar al corrent de les seves operacions demanant el saldo de la seva llibreta o l'extracte del seu compte corrent.

SERVEIXI'S AUTOMÀTICAMENT

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

ACTUALITAT MUNICIPAL

COMISIÓ DE GOVERN DE DIA 26-III-88

S'acorda donar permís als "quintos" per fer la seva festa dia 20 de maig sempre i quan tinguin tots els permisos corresponents. S'acorda s'adquisició i col·locació de nous tableros de basquet a l'escola. Se acorda pagar una sèrie de factures. S'acorda establir la taxa de 2.500 Ptas per casa de recollida de fems. S'acorden alguns traspassos de sepultures. Es concedeixen permisos d'algunes obres particulars. Vists els informes de l'arquitecte municipal s'acorda concedir llicència, i donar compte a la delegació del Govern, a don Bartomeu Calafat Perelló per una apertura d'un local de reventa panaderia i pasteleria al C/ J. Ant. Nº 7. Sol·licitud de apertura d'un edifici situat a Alqueries nº 54 per bar-restaurant familiar demanat per Peter Ayton, i s'acorda donar acurs a aquesta petició.

PLE EXTRAORDINARI 26-III-88

S'aprova la decisió de unir-se a la Mancomunitat del pla de Mallorca per constituir un servei mancomunat de "pompes fúnebres". Obres Municipals. Es dona part de que està a punt d'acabar la primera part de les mentades obres d'abasteixament i sanejament d'aigües en aquesta localitat, però per part del contratista Pedro J. Server Barceló, s'han produït perjudicis a tercers i no estan subsanats a pesar de les promeses del contratista. Per lo qual es proposa que el ple no aprovi cap certificació referida a aquestes obres, mentre no estiguin acabades, arreglant lo que no estigui en condicions i subsanats els perjudicis a tercers.

Se proposa la instal·lació de farols entre la piscina municipal i la pista de tennis entre erls quals podria estar la farola que ara està davant l'església.

Sol·licitud conjunta amb l'ajuntament de Sineu de la creació de la carretera Palma-Sineu-Can Picafort com a carretera general. L'Ajuntament de Santa Eugènia acordà no sol·licitar-se amb aquesta proposta i remetre comunicació a l'Ajuntament sol·licitant.

S'acorda sumar-se a la sol·licitud de recolzament que fa l'ajuntament de Sineu per a crear una Escola Comarcal de Formació Professional; l'ajuntament de Santa Eugènia, s'hi adhereix.

MOCIÓ DEL GRUP POPULAR.-En aquesta moció es demana sol·licitar al Ministre d'O.P. i U. la firma de l'oportú conveni amb la C.A. per poder dur a efecte la financiació de les vivendes de P.O. de règim general i de règim especial; vista la qüestió, el Batle s'adhereix a aquesta petició i existeix unanimitat i s'aprova per unanimitat.

PRECS I PREGUNTES. El grup popular presenta una sèrie de preguntes amb el preg de que siguin escrites al llibre d'actes. 1ª Pregunta: Què passa amb les Normes Subsidiàries? Resposta: Actualment s'esta procedint a subsanar les deficiències que es trobaren a la Memòria.

2ª Pregunta: Ses vivendes de Protecció Oficial, ¿ho son de P.O. o no? Resposta: Referent a la llicència d'aquestes vivendes no s'ha concedida, perquè falta s'informe del Ministeri i i de referent a les altures regides allà on hi ha servituds aeronàutiques, però tampoc no s'ha denegat aquest permís.

2ª Pregunta: Quan hi ha eleccions municipals, quants de dies queda inhabilitat el Consistori? Quines coses pot fer, o quines decisions pot prendre? Resposta: La resposta és un informe tècnic de la Secretaria de l'Ajuntament.

4ª Pregunta: Demanen còpia de la petició al IRYDA del projecte de millora dels camins de Sa Punta, Son Negre, Ses Planes i Sa Torta. Resposta: Son obres de l'any 1979-1980. El Batle agraeix s'interés per les obres municipals passades, però troba a faltar s'interés per ses obres actuals, ja que a moltes de ses reunions no hi han acudit.

5ª Pregunta: Demanen que es posin en marxa els Patronats municipals per a recolzar tots els actes culturals. Resposta: D. Bartomeu Mulet dona compte de que es patronats estan en marxa en la confecció dels Estatuts. ➡

→ 6ª Pregunta: Demana quan se pensa acabar obra de neteja i tancament del Camp d'En Sec. Resposta: és que lo que falta tancar és per dificultats econòmiques.

7ª Pregunta: Quan s'acabarà el polideportiu?

Resposta: S'acabarà quan pugui, que dependeix de les subvencions i dels pagaments pels organismes competents. Tots saben com està sa cosa.

8ª Pregunta: ¿Es batle se fa responsable de l'eficàcia, encert, seguretat, requeriment i control dels desenrotllament de les obres municipals durant els anys que du com a batle de Santa Eugènia? Resposta: El responsable de totes les obres és el tècnic, ademés del batle i la resta de la Corporació.

D.Macià Cañellas Cañellas trasment un prec del Club Ciclista demanant 50.000'rs. El batle respón que no està en contra de donar aquesta quantitat, però que hen de tenir en compte les dificultats econòmiques en que es troben, i que no s'han de fer precedents; per això es reunirà la Comisió de Deports i estudiaran el tema.

COMISIÓ DE GOVERN 4-abril-88

Aquesta reunió era per a certificar les obres se abasteixement i sanejament per l'empresa Server i Associats, i aquesta Comisió aprova la 4ª certificació d'aquesta obra, en la seva primera fase, suscrita per l'enginyer Juan Sanmartí, que puja a 2.387.299'rs.

PLE EXTRAORDINARI. 7-maig-1988.

Obres municipals.- Referent a la piscina municipal se parla de l'aglomerat que han d'enrevoltar la piscina i se tria una de les solucions proposades. També es parla de la construcció dels "aseos", vestuaris i fosa sèptica.

Dins el Pla Territorial d'Instal·lacions Deportives l'Ajuntament acorda primer sol·licitar una financiació de la C.A.I.B. de més d'un milió i mig de pessetes en concepte de financiació a fons perdut per il·luminar el poliesportiu, de càrreg a un presupost de prop de cinc milions de pesetes amb arreglo a les normes establides. 2.- Comprometre-se a i a càrreg seu lo que passi la financiació de la C.A. i del C.I.M. així com dels excessos de pressupost

puguin produir de projectes addicionals o reformes, o revisions de preu. 3.- Comprometre-se per un període mínim de 20 anys a que el recinte sigui únicament i exclusivament esportiu i no es pugui cedir, a cap ús o explotació amb fins comercials, sense autorització expressa de la C.A.I.B.. S'aprova el ple de condicions del servici de Policia Rural de la Mancomunitat del Pla de Mallorca. Emetre informe favorable perquè la secretària pugui ser anomenada provisionalment Secretària de l'Ajuntament de Bunyola. Situació del metge titular: s'acorda per unanimitat efectuar mesures de pressió, per cercar una solució al problema de l'assistència mèdica sanitària.

Expedient de permuta de terrenys municipals de l'antiga estació de FEVE., vist que no hi ha hagut alegacions, s'acorda remetre a don Sebastià Martorell, que ha de fer la paret definitiva com a màxim dins la primera setmana del mes de juny. En quan a la resta de la permuta, el retgidor d'obres es posarà d'acord amb ell.

Actes Culturals.- S'acorda fer l'exposició de anual de flors que serà la nº 28 el dia 22 de l'actual. Petició de Associació de Mestresses de Casa que demanen subvenció; l'Ajuntament ho ha de repartir entre tots; respecta d'això, després de discutir no es pren cap acord.- Creació del Patronal Cultural. Creació de una escola elemental de música. S'acorda per això tenir disponible el local del C/ Esoles, nº2 i la corporació se compromet a contractar professorat amb un temps no superior a tres mesos.

PLE ORDINARI 28-maig-1988

Estan confeccionats els estatus del Patronal de Cultura, Esports i temps lliure. Es dona de temps fins dia 3 de juny a totes les associacions i agrupacions existents al poble perquè puguin trasmetre suggerències i esmenes. Dia 1 de juny hi haurà la reunió de l'Ajuntament amb ells, per tractar el tema.- S'aprova la tercera certificació de les obres de la piscina municipal. Dins el projecte de cooperació tècnica de projectes d'obres amb el C.I.M. l'Ajuntament acorda confecció del projecte de construcció del Camp de Futbol als terrenys annexes al poliesportiu, i un projecte d'urbanització en

→ sol urbanitzable programat es Puig. Queden damunt la taula l'aprovació dels estatuts del Patronat de Cultura i la nova adjudicació d'exploració del bar del poliesportiu.

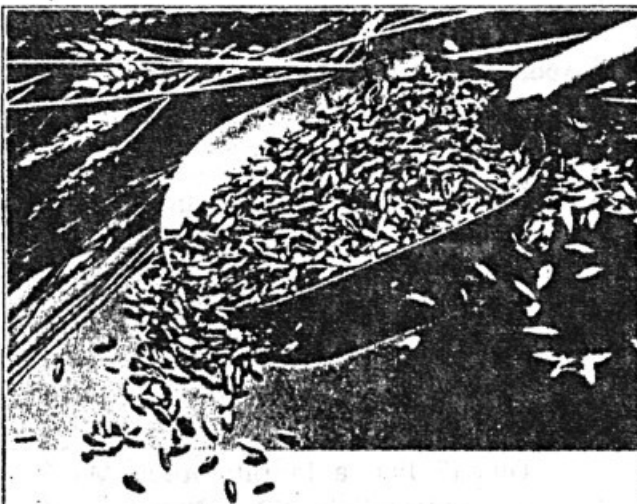
PLE ORDINARI 4-juny-88

S'acorda avisar els veïnats de que ja hi ha a disposició els elements cobratoris de la contribució territorial urbana. S'autoritza s'us de les pistes del poliesportiu pel Campionat de Futbol.

PLE ORDINARI 4-juny-88.

Respecta a l'aprovació d'estatuts del Patronat de Cultura, després d'una reunió a les associacions interessades se dona un plaç un mes per estudiar-ho. Nova adjudicació del bar del Poliesportiu: Hi ha dues propostes iguals. El regidor Zapico abandona la sala, per esser parent d'una de les persones interessades amb aquesta adjudicació. En Mateu Cañellas Mariano proposa que sigui votació secreta. Resultat: 3 vot a favor de la proposta que resulta ser de Sebastià Martorell, 2 vots a l'altre proposició, i un vot en blanc.

Resum de:
Nadal Trías Orell

**Agricultor,
cultive sus proyectos y sus
ahorros en el
Banco de Bilbao**

BANCO DE BILBAO

COMUNICATS DE L'AJUNTAMENT

A) CURSET DE NATACIÓ.

Totes les persones interessades en fer un curset de natació es poden apuntar fins dia 4 de juliol a les oficines de l'Ajuntament. La matrícula costarà 1.000 Ptas.

B) CONTRIBUCIÓ TERRIT.URB.

Una volta revisats els valors cadastrals de la Contribució Territorial Urbana i arreglades les fitxes de renovació cadastral de 1.985, es posaran al cobrament els rebuts pendents i arreglos procedents a partir del 6 de juny.(en rebran notificació personal tots els deutors).Fins a final de juliol.

C) QUÍ VOL DUR LES FESTES?

Fins el 30 de juny poden presentar-se a l'ajuntament els plecs per a les Festes Patronals. S'adjudicarà al millor programa. Els interessats han d'incloure en el programa tots els actes tradicionals que és costum realitzar, fent notar que tots els actes seran gratuïts.

D) ENQUESTA DOMICILIARI

A partir del 20 de juny visitaran tots els domicilis unes persones a fi de fer una enquesta-estudi de població (estudis, possibilitat de cures, etc.) organitzat per la Mancomunitat del Pla de Mallorca.

E) TELÈF. TRASTOS VELL

Es recorda que el telèfon actual per a la recollida mensual del darrer dilluns és el 51 67 27.

E) VACUNA DE CANS

Durant la 1ª quinzena de juliol es realitzarà la vacunació dels cans. Estau atents al dia que es notificarà.

SANTA EUGÈNIA
REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIÓ I LA CULTURA

NOTICIARI LOCAL

PRIMAVERA MOGUDA

Encara que no és propi d'aquest espai de notícies entrar en polèmiques, seria una falta informativa deixar de mentar el que podriem anomenar una "primavera calenta", com han estat aquests temps. Durant aquests mesos la gent ha anat moguda pel problemes sanitaris, amb tota casta d'opinions i postures (la pintada del cotxe del metge no es va fer al nostre poble -diuen-, sense que amb això volguem defensar teories concretes). També en alguns moments la cosa va estar calenta entre l'APA i l'Escola amb motiu del viatge d'estudis; i darrerament, també hi ha hagut moguda per les oficines de l'Ajuntament on les coses han quedat clares com abans, excepte algunes postures polítiques naturalment distintes en aquestes coses. Tret de dir això, no prenim cap postura a favor d'una o altra banda. Algunes pintades a les parets de les escoles i altres llocs, posaren el "pebre vermell" a la qüestió.

8 de maig. CARROS A SENCELLES.

Tal com estava previst, sobre les deu del matí passaren per Santa Eugènia les carrosses i carruatges que des de Sa Casa Blanca i Son Ferriol anaven a Sa Caseta de la Venerable de Sencelles. Algunes paisans nostres s'hi afegiren a la comitiva. Fins l'any que vé.

15 de maig PRIMERA COMUNIÓ

Després de llarga preparació tengué lloc la Primera Comunió dels 10 nins i nines que ho havien demanat, en tres dies diferents. Els seus noms estan a la Demografia. Enhorabona als nins i als seus pares!

22 de maig FIRA AGRÀRIA

El dia acompanyà i es reuniren molts de comerciants interessats en mostrar-nos les seves maquinàries i altres ormejos. Les plantes, les ovelles, els trinxaters, etc., etc. ompliren el matí llarg fins a l'hora del dinar; i a l'horabaixa la festa popular a l'escola, amb actuacions musicals, d'entre la

que destacava l'Orquestrina d'Algaida. La gent també volgué quedar bé, i hi assistí molt.

Per altra part també amb motiu de la Fira al Centre Cultural taujà, s'hi concentraren quatre exposicions diferents: dues de pintura, una de ceràmica i una de vestits i ormejos antics. Les quatre exposicions totes eren molt bones i molt ben preparades; tan sols ens permetem una suggerència: ja que du tanta de feina fer una exposició, valdria la pena fer-les per separat, i que cada una al manco estàs oberta al públic una o dues setmanes, per poder contemplar tots i cada un dels objectes. La quantitat i la qualitat tant de les pintures, ceràmiques, vestits i coses antigues, bé mereixien una exposició individual i de més durada.

També la Fira fou precedida d'una setmana de conferències interès dels agricultors i ramaders.

22 de maig EXPOSICIÓ DE FLORS

Tengué lloc la 28ª Exposició de plantes i flors que cada anys en torn a aquestes festes; si bé, degut al temps, hi havia més poques flors, l'exposició fou de total omplida del Centre Parroquial on es celebrà. Com a cosa curiosa destacariem el planol del poble fet per un grup de nins i nines, fet amb pètals de diverses flors i colors.

1 de juny PATRONAT DE CULTURA

Vegeu les planes dedicades a la casa de la vila.

10 de juny CONFERÈNCIA DEL METGE

Tengué lloc a la Biblioteca Municipal una conferència sobre temes sanitaris a càrreg del metge titular D. Andreu Làzaro.

10 i 17 de juny D.N.L.

En dues etapes consecutives es desplaçà al nostre poble un equip de la Policia Nacional per renovar el D.N.L., i moltes de persones aprofitaren l'ocasió per a no haver d'anar a Palma. Avisaran quan estiguin a punt de distri-

→
buir: no oblideu el resguard ni el D.N.I. antic.

17 de juny SOCIETAT CAÇADORS

Tengué lloc l'Assamblea ordinària, de la que destacam la comunicació de la Federació Balear de Caça:

CONILLS: del 17 de juliol al 14 d'agost. Dimarts i dissabtes amb cans o aus de cetreria sense escopeta. Dijous, diumenges i festius, solament escopetes. La caça del conill es tanca el 1 de gener de 1.989.

MITJA VEDA: del 15 d'agost al 2 d'octubre. Dies: dimarts i dissabtes amb cans o aus de cetreria. Dijous, diumenges i festius amb escopetes, cans o aus de cetreria.

CAÇA MENOR: (Veda general): del 2 d'octubre al 29-1-89. Dies: Dimarts, dijous, dissabtes i diumenges i festius nacionals i autonòmics.

PAGAMENT I QUOTES: 24 i 25 de juny i 1 i 2 de juliol.

IV CAMPIONAT FUTBOL SALA

Participen a aquest campionat 10 equips locals: Can Fideu, Can Topa(bar), Can Prim(bar), Putxet, Tallers Vidal, Els cosins, Bruts, Cavalls 66, Esburbats i Imbornals. En Alevins: Santa Eugènia A, B, Ciutadants i un Extern.

3ª EDAT A CABRERA.

Entre les excursions realitzades aquest temps per l'Associació de la 3ª Edat destacam la efectuada a l'Exposició de la Llotja sobre l'Art Marià a Mallorca, i aquests darrers dies una sortida a Cabrera.

VIATGE D'ESTUDIS

Aquests darrers dies 29 alumnes acompanyats dels professors i alguns familiars han fet el seu viatge d'estudis a tota la costa Brava i Perpinyà, Barcelona, Roses, etc.

DEMOGRAFIA

BAPTISMES:

15-V-88 Maria Neus Puerta Bosch i Raquel Puerta Bosch.

19-VI-88 MªCristina Cano Sastre

PRIMERA COMUNIÓ

Jaume Rosselló Méndez
Maria Rosselló Méndez
Maria Roca Crespí
Eugènia Mª Crespí Sastre
Guillem Crespí Sastre
Xavier Guerra Martínez
Ildefonso Puertas Bosch
Gabriel Fiol Vidal
Antònia Fiol Vidal
Faustina Rosselló Avilés
Juan Toni Cano Sastre.

MATRIMONIS:

21-V-88 José Angel Eslava Zomeño
amb Coloma Tramullas Bibiloni.
Enhorabona!

NOCES DE PLATA:

9-V-63 Dionisio Somovilla Ruiz amb
Maria Marí Cañellas
16-V-63 Joan Riutort Coll amb Magdale-
na Crespí Llobregat.
Que arribeu bé a les d'Or!!

DEFUNCIONS:

11-V-88: Antònia Bibiloni Bibiloni.
Descansau en pau!

**MINYO
INFANT
ESPORT**

CARNET
JOVE

FONER

Plaça dels Hostals, 13 i 15

Tel. 62 00 48

SANTA MARIA DEL CAMI

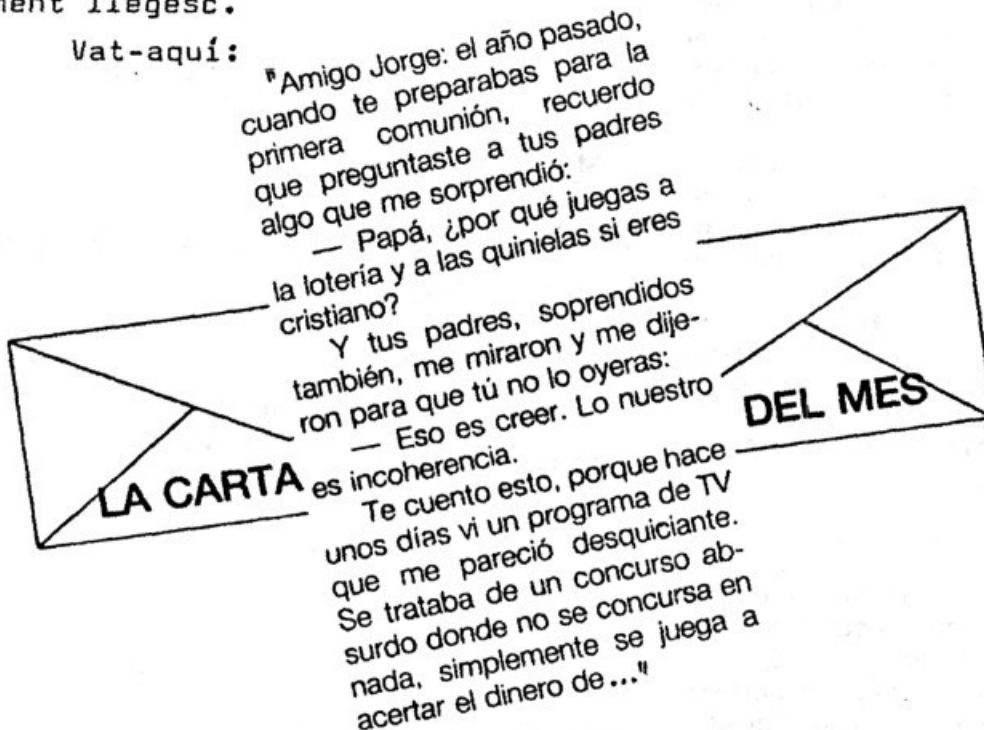
**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

CARTA CRISTIANA

Apreciats amics:

Avui comentaré una actitud cristiana, subtil, delicada, fina, quasi silenciosa. Prendrem peu d'una carta autèntica publicada a una de les revistes que periodica-ment llegendesc.

Vat-aquí:

Es molt senzilla la cosa, però difícil. Es tracta d'entendre que el cristià, preocupat tan sols pel dia de d'avui, no creu ni espera en la sort.

El cristià sols pot tenir una esperança, que és Déu. I tota altra esperança que es posa en el lloc de Déu, substituïeix en en nostre cor, el lloc que tocaria ocupar Déu. Ho enteneu? El cristià sols espera en Déu Pare que cuida de nosaltres, i no necessita cap altra punt de sosteniment.

Jo que vos explico això a vegades he caigut també en aquestes falses esperances i he comprat un dècim o un billet dels cecs, però -com molts i quasi tots-, he esperat en va. No ho havia d'haver fet; he esperat en uns dobbers que no han vingut ni umplen. Per això no me veis que jugui a les Màquines B, perquè hi tenc una actitud crítica, no despectiva, en aquesta qüestió.

Aquesta carta va dirigida principalment als qui es preparen per a la Confirmació, però serà bona per a tots. A l'Evangeli ho trobareu a Sant Mateu capítol 6, versets del 25 al 34.

Si qualcú se'n riu d'aquesta carta, serà que l'ha entesa, però no li interessa. Al qui li interessi no li farà cap rialla, però sí una esperança forta.

amicalment:

Nadal Trías Orell

TALLER DE PREGARIA

Què és el renou?

"Per favor, posau un poc de silenci en la vostra vida."

Aquest podria ser l'slogan de qualsevol reclam publicitari. En el camí de la pregària hi ha una primera passa, que consisteix en "fer" silenci en torn a nosaltres mateixos.

PRIMER NIVELL.

Fés tú mateix l'experiència. Atura't un moment... trata de recollir-te... escolta... Quantes imatges, quantes paraules, quants de renous exteriors!

Constantment ens veim cridats per mil estímuls exteriors que ens desinterioritzen i acaben per instal·lar-nos en el regne de la corporalitat. Vivim defora de nosaltres mateixos, en la perifèria dels nostres sentits. Ben ferits pel cine, la televisió o la publicitat, existeix una inflació de lo sensorials.

Som persones insatisfetes, cercant febrilment lo immediat. El futur ens desconcerta amb la seva càrrega de incertesa: el passat ens pesa amb els seus errors; el present es diu evasió. Vivim de pressa, molt de pressa, però lo superficial del moment actual i passatjer. Hem perdut el ritme vital.

L'home es realitza en l'acció, però quan l'acció perd el ritme, vé l'agitació, l'excitació, el desequilibri, l'agressivitat: en una paraula, el renou.

Què és el renou? Tot el que estorba; tot lo que impedeix trobar-te o deixar-te trobar per Déu. Renou son les veus, les presses, els gestos durs, les respostes destrempades, el desordre, l'agitació, la vida "stressada".

El renou te treu de tu mateix et tira a defora, identificant-te amb realitats que no son tu; romp la profunda interioritat personal, empobrint-la. I quan la nostra naturalesa arriba al límit del que pot aguantar de decibelis, cerca l'equilibri, la pau perduda.

Es inútil comprar pisos insonoritzats, perdre-se els fins de setmana dins la naturalesa encalmada, intentar saturar-nos de la pau que brolla dels venerables monasteris, o evadir-se en viatges turístics. Es inútil, perquè el renou no està fora de nosaltres mateixos; el renou i la pau les duim en el nostre interior. Son les persones renoveres les que removen l'ambient, així com són els esperits sedats els qui irradien pau. El bon i el mal temps no està defora; cada un el duu o no en el seu interior.

El renou és una droga que causa síndrome de dependència: en la pràctica no l'aguantam. El silenci en un buit que intentam omplir amb paraules, música, viatges, ocupacions, desplaçaments.

Aquest és el primer nivell que hi ha que pacificar. Els cristianisme és la religió de la Paraula, com idò escoltar la Paraula silenciosa de Déu en un món bombardejat constantment de mensatges?

SEGON NIVELL.

Hi ha un segon nivell de silenci: el silenci interior.

Fés la prova: tanca't en una habitació silenciosa; sentiràs tot d'una com te distreu l'exercit de renous interiors: imaginacions, fantasies, records, preocupacions.

Més endins encara, la torrentera incontrollada de la nostra insensibilitat, emana desitjos, temors, angúnies, anhels.

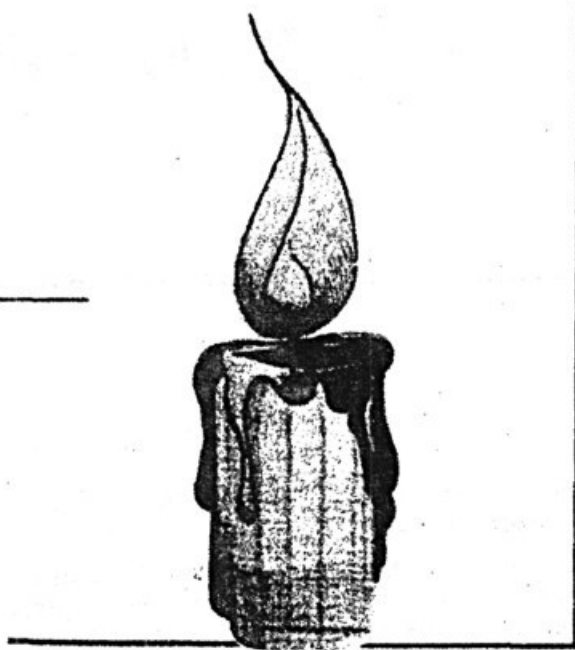
I encara una altra font de renous: el nostre enteniment amb tot el seu traji de idees que van y venen i no s'aturen; conceptes que s'entretopen, néixen i moren.

"Jo estic a la porta i toc: si algú sent la meua veu i obri la porta, entraré a ca-seva i soparé amb ell i ell amb mi" (Ap.3,20).

Com obrir la porta a Déu, fer-li un lloc a la taula i departir sosegadament el sopar amb Ell, confiança a confiança, secret a secret, ànima amb ànima? ➡

→ Déu solament es fa present "estando mi casa sosegada" (S. Joan de la Creu).

Vols pregar? Posa la teva "botella" a reposar fins que el seu interior es calmi. No veus que està tèrbola, remoguda? Deixa-la fer que es posi i clarifiqui. I quan "esté tu casa sosegada" sonarà i resonarà la seva Paraula.

Materials per la pregària.

EXERCICIS PER ENCALMAR-SE

Advertències prèvies:

- + Fés tots els exercicis amb tranquil·litat, lentament: res de violència o presses.
- + Els ulls tancats o oberts. L'important és mirar "cap a dins".
- + Cada moviment exterior equival a una distracció interior.
- + La immobilitat física ajuda a la immobilitat interior.
- + Aquests exercicis serveixen per adormir-se, si es fan bé. Si has de pregar, cerca hores desvel·lades.
- + Serveixen també per moments d'agitació, disgust, depressió. Uns 15 minuts et relaxaran.
- + I no oblidis que l'exercici no és oració: és teràpia, preàmbul.

Exercici:

- + Pren una postura corporal relaxada.
- + Pren una paraula, simple, com "pau"; o composta com "calma".
- + Respira lenta, concentradament.
- + En inspirar digués la primera síl·laba de la paraula: p.e. "cal..."
- + En expirar digués la segona: "ma..." allargant-la fins al repòs.

+ Repeteix l'exercici una, dues, varies vegades, fins que la pau s'instal·li en tu.

+ Ten un poc de paciència si al principi no aconseguixes tot lo que somniaves: les primeres passes de tota activitat humana sonsempre relatius, però progressivament rics.

Textes per a pregar.

- "Veni també vosaltres apart, a un lloc solitari..." (Mc. 6, 31).

- "La conclusió pràctica ens invita a la apologia del silenci; no del silenci ociós, inconscient i buit, sino d'aquell silenci que fa callar els renous i clamors exteriors i que sab escoltar". (Pau VI).

- "Com més molt sapiguem posar en les nostres ànimes a través de la pregària silenciosa, més podrem donar en la nostra vida activa. Tenim necessitat de silenci per esser capaços de tocar les ànimes. L'essencial no és el que deim, sino el que Déu ens diu a nosaltres i per medi nostre. Totes les nostres paraules seran inútils si no provenen de dins; les paraules que no escampen la llum de Jesucrist, contribueixen a augmentar l'obscuritat". (Mare Teresa de Calcuta).

P. Arróniz
Traducció i adaptació:
Nadal Trías

A DÉU, L'ENCANTA LA MÚSICA *

entrevista amb narciso yepes, a cura de pilar urbano

—I... a Déu, ¿li agrada la seva música?

—L'encantal. Més que la meua música, el que li agrada és que jo li dediqui la meua atenció, la meua sensibilitat, el meu esforç, el meu art..., el meu treball. I, a més a més, cert, tocar un instrument tan bé com hom sap, i conscient de la presència de Déu, és una forma meravellosa de resar, de pregar. Ho tinc ben experimentat.

—Perdoni la broma, Yepes: és preciós que vostè actuï per un espectador diví; però, si a l'artista en ple concert «se li va el sant al cel», el públic pot pensar que viu als núvols...

—No! Jo toco ben bé de peus a terra! Sóc conscient que hi ha un diàleg mut, un corrent mutu d'energia que passa de mi al públic i del públic a mi. Quan hom té l'ànima plena de fe i d'amor, necessàriament es produeix aquesta comunicació. No dones notes, dones... tot un món d'evocacions, d'idees, i d'emocions que hi ha entre les notes i en la teua ment i en el teu cor i en els palpissos dels teus dits. Dones... la teua vida interior. A l'espectador de butaca i al d'allà dalt, els arriba al mateix temps.

—Sempre ha tingut aquesta fe religiosa que ara té?

—No. La meua vida de cristià va tenir un llarg parèntesi de buit, que durà un quart de segle. Em batejaren en néixer, i ja no vaig rebre ni una sola noció que illustrés i nodrís la meua fe... Si li dic que vaig combregar per primera vegada als vint-i-cinc anys! Des del 1927 fins al 1951, jo no practicava, ni creia, ni em preocupava el més mínim que hi hagués o no una vida espiritual i una transcendència i un més enllà. Déu no

comptava en la meua existència. Però... després vaig poder saber que sempre havia «comptat» per a ell. Fou una conversió brusca, sobtada, inesperada... i molt senzilla. Jo em trobava a París, recolzat sobre un pont del Sena, mirant com corria l'aigua. Era el matí. Exactament, el 18 de maig. De sobte, el vaig escoltar dintre meu. Potser m'havia cridat ja en altres ocasions, però no l'havia sentit. Aquell dia jo tenia «la porta oberta»... I Déu va poder entrar. No solament es féu sentir, sinó que entrà de ple i per sempre en la meua vida.

Encontre amb la fe

—Una conversió a la manera de Paul Claudel, o d'André Frossard... o de sant Pau?

—Ah... jo suposo que Déu no es repeteix! Cada home és un projecte diví distint i únic; i per a cada home Déu té un camí propi, uns moments i uns punts d'encontre, unes gràcies i unes exigències... I tota crida és única en la història...

—Diu vostè que «l'escoltà», que «es féu sentir»..., ¿haig d'entendre, Narcís, que vostè, allí al costat del Sena, «va sentir» paraules?

—Sí, és clar. Fou una pregunta, en aparença molt senzilla: «què estàs fent?». En aquest instant, tot canvià per a mi. Vaig sentir la necessitat de plantejar-me per què vivia, per a qui vivia... la meua resposta fou immediata. Vaig entrar a l'església més propera, Saint Julien le Pauvre. I vaig parlar amb un sacerdot durant tres hores... És curiós, perquè el meu desconeixement era tan gran que ni em vaig adonar que era una església ortodoxa. A partir d'aquest dia vaig buscar intrucció religiosa, catòlica. No oblidí

* Fragment d'una entrevista publicada a *Epoca*, 18 gener 1988. [P.P.]

→ que jo estava batejat. Tenia la fe adormida i ... va viure. I des d'aquell moment mai no he deixat de saber que sóc criatura de Déu, fill de Déu... un home amb una cita d'eternitat que es va teixint i recorrent ja ací en companyia de Déu. Així com fins aleshores Déu no comptava per a res en la meua vida, des d'aquell instant no hi ha res en la meua vida, tant si és molt trivial com si és molt seriós, en què jo no compti amb Déu. I això, en les coses alegres i en les doloroses, en l'èxit, en el treball, en la vida familiar, en una pena fonda, com que et cridi la Guàrdia Civil a mitjanit per dir-te que el teu fill ha mort...

—Aquesta notícia, aquest esquinçament, ¿no li féu encarar-se amb Déu i... demanar-li explicacions?; ho acceptà a peu dret?

—Demanar-li explicacions? Per què ho havia de fer? Vaig sentir i continuo sentint tot el dolor que vostè pugui imaginar-se..., i res més. Però sé que la vida del meu fill Juan de la Cruz estava amorosament a les mans de Déu... I, ara, ho està encara amb més plenitud i felicitat. Per altra banda, Pilar, quan hom viu amb fe i de fe, entén millor el misteri del dolor humà. El dolor acostava a la intimitat de Déu. És... una predilecció, una confiança de Déu envers l'home.

«La societat ha perdut el seu Nord»

—Déu tracta dur els qui vol sants...

—Doncs... sí. És així. Però no és el tracte dur, aspre i insuportable d'un tirà poderós, sinó..., ¿com ho diré?, la carícia d'un pare que recolza en el seu fill. I aquesta carícia... neta, encalma i enriqueix l'ànima. I s'obté la certesa moral i fins física que la mort ha de ser un pas meravellós: arribar, finalment, a la felicitat que mai no s'acaba i que res ni ningú no pot desfer... Començar a viure de veritat!

—Sentint-lo parlar pot semblar que en vostè no hi ha, com en tots els mortals, l'home carnal, el món baix de les passions, la rebel·lió del fang... Hom diria que en vostè hi ha una espiritualitat de superhome, o de superàngel, sense lluita, sense temptació, sense caiguda... i sense tebiesa ni rutina! No és massa sublim perquè sigui real?

—Doncs, no m'hauré explicat prou bé. És clar que hi ha temptació! Però també hi ha gràcia. Rutina, tebiesa? Si hom cada dia nodreix l'experiència del viure estant pendent de Déu, no hi cap rutina: ell interpel·la sense parar amb preguntes i amb sol·licitacions noves... i hom va de sorpresa en sorpresa. Res no és igual! Tot és novetat. Ja li he dit que Déu mai no es repeteix... Certament, jo no plantejo rebel·lió a Déu; fer bé les coses, em costa com a qualsevol. Però, des de la llibertat de dir «no vull», decideixo de dir «sí, ho vull». Perquè, a més de creure en Déu... jo l'estimo. I cosa incomparablement més afortunada per a mi: Déu m'estima. Canviaria tant la vida dels homes, si s'adonessin d'aquesta esplèndida realitat!

—Però el món camina en una altra direcció... Justament en la contrària.

—Sí. Fa por que l'home per quatre cosetes tècniques que ha pogut confegir, s'hagi cregut que podia prescindir de Déu i pretengui arreglar aquesta vida només amb el seu propi esforç... Però, ¿què aconsegueix? No és més feliç, no té més pau, no se sent més segur, no progressa autènticament, perd el respecte als altres homes, malbarata els recursos de la creació... i ell mateix és cada vegada menys humà. La societat tecnificada i postindustrial d'aquest segle que vivim ha perdut el seu Nord. Està equivocada. Marxa fora de camí..., per això en realitat no avança. I això ho afirmo i, si m'ho posa per escrit, ho firmaré.

CAN FIDEU

(Comestibles "MARGARITA")

UNA BOTIGA AL SEU SERVEI

tel. 62 05 92

SANTA EUGÈNIA: Mallorca

Amb la presència de Joan Verger i Joana Vidal

Presentat el Pla d'Acció Social a la Premsa Forana

Divendres passat, dia 20 de maig, els membres de les diverses revistes de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca es reuniren a un restaurant d'Algaida, amb el President del CIM, Joan Verger i la Presidenta de la Comissió d'Acció Social d'aquest mateix organisme, el motiu no era altre que la presentació de les Bases per a la planificació de l'Acció Social a Mallorca.

Aquest Pla d'Acció Social ha estat realitzat per l'Escola Universitària de Treball Social mitjançant un conveni amb el Consell Insular de Mallorca. Les Bases ara publicades empen dos volums, el primer tracta de «El marc socio-demogràfic dels serveis socials a Mallorca» i ha estat realitzat per Maria Antònia Carbonero i Pere Mascaró; el segon volum tracta de «Estructura jurídic-administrativa dels serveis socials», ha estat realitzat per Bartomeu Colom, Lourdes Ramis i Regina Valls.

A la introducció del primer volum s'explica que: «El present treball s'inscriu en el marc d'una recerca més ampla que es planteja la identificació i descripció d'aquelles dimensions demogràfiques i socials que tenen conseqüències rellevants en la generació actual o potencial de «necessitats socials», al mateix temps que pretén contrastar la hipòtesis de què aquestes necessitats es manifesten a Mallorca de forma territorialment no homogènea, per la qual cosa, donar-li una adequada resposta exigeix, sobretot en el seu nivell primari, una política social que tenguí en compte les situacions particulars en què a cada municipi es produeixen les principals situacions de precarietat».

Un pla que pretén esser una primera passa per a la millora dels serveis socials a la nostra illa.

INSTITUCIONS

El passat 25 d'abril fou presentada a la Direcció General de Joventut la publicació "JOVE-88". Es tracta d'un recull d'informació sobre com viatjar de la forma més econòmica, campaments, camps de treball, campings, activitats a la naturalesa, com cercar treball i com i on es poden fer cursos d'idiomes.

Aquesta publicació ha estat elaborada pel centre d'informació i documentació de la mateixa D.Gral de la J., la qual depèn de la Conselleria adjunta a la Presidència, regida per Francesc Gilet.

Visites. El president Cañellas visità S'Albufera de Mallorca. Juntament amb la seva comitiva visità les instal·lacions i els aguats, així com el pla d'obres de S'Albufera. També varen recórrer l'exposició didàctica per a infants, les obres de l'alberg, del centre de recepció i les obres de neteja dels canals, pels quals es desplaçaren en barques.

El CIM ha signat un conveni amb l'empresa "Unión Balear de Entidades Sanitarias" per a prestacions de serveis d'hematologia a l'Hospital General de Ciutat.

El servei d'hemoteràpia es compromet a cobrir les necessitats de l'Hospital General en horaris nocturns, els dies festius i també qualsevol altre moment en què l'Hospital General ho pugui necessitar per qualsevol altra causa, com es ara vacances o malaltia del personal.

LA MANCOMUNITAT DEL PLA
COMENÇA UNS CURSETS PER ADULTS
AMB UN ESTUDI RELATIU
A LA POBLACIÓ

El curs de formació d'adults, organitzat de manera tripartita i conjunta per la Mancomunitat del Pla, la Conselleria de Cultura de la CA i la Direcció Provincial d'Educació, es troba aquests dies a la seva fase inicial amb un estudi de població que realitzen en els municipis afectats, els professors i monitors que a partir del pròxim setembre impartiran les distintes àrees educatives en els tretze municipis de la Mancomunitat del Pla.

Aquest primer pla de formació permanent d'adults per a les poblacions de l'interior de l'illa va ser presentat de manera oficial el 7 de Juny a Petra amb la presència de la consellera d'Educació, Maria Antònia Munar, el Director General d'Educació de la Conselleria, Bartomeu Rotger, els tretze batles dels municipis afectats i els professors i monitors que impartiran les classes així com els funcionaris responsables del seu assessorament i coordinació.

Encara que ja es sap que l'àrea del Pla de Mallorca, segons un estudi difús per la Direcció Provincial del Ministeri d'Educació, és una de les que contenen amb un major índex d'analfabetisme, l'estudi de població que realitzen els docents té per finalitat el conèixer la situació real dels municipis afectats en educació d'adults i la demanda i interès de l'alumnat. Miquel Mestre i Conxa Barceló s'encarregaran de coordinar aquests treballs. A partir del 22 d'Agost s'iniciarà una nova fase de promoció i divulgació dels distints cursos que s'impartiran i de l'elaboració del material didàctic que s'utilitzarà.

A l'acte de presentació Bartomeu Rotger va indicar que aquest estarà en funció de les necessitats reals de cada municipi integrant de la Mancomunitat i que, entre altres coses, aquests cursos serviran per cobrir distintes facetes de formació professional i facilitaran una necessària titulació i qualificació professional en els adults que acudeixin a les classes i els man-

Germandat de Donants
de Sang de Mallorca

El passat dia 29 se celebrà a Lluc la Diada del Donant, en el que es reuniren donants de tota Mallorca, familiars i simpatitzants. A l'esmentada diada hi assistiren les primeres autoritats autonòmiques (President de la CA, Sr. Cañellas; Delegat del Govern, Sr. Martín Plasencia; i President del C.I.M., Sr. Verger) i altres relacionades amb Insalud i Sanitat.

El Sr. Bisbe celebrà l'Eucaristia i beneí una nova unitat mòbil per poder recórrer els pobles de Mallorca per poder fer les extraccions.

Durant l'acte fou nomenat President Honorífic D. Jeroni Albertí, en reconeixença als 15 anys de President de l'entitat, càrrec que deixà a la darrera assemblea general. Després hi hagué un fi de festa en el que actuà un grup folklòric de la Península i un de l'illa, cantaren "Els Valldemossa" i també el Cor del Teatre Principal.

Com hem mencionat abans, a la darrera Assemblea General es renovà la Junta Rectora, deixant la presidència D. Jeroni Albertí i quedant com anou president D. Víctor Gistau Moreno, persona que fa també 15 anys que fa feina a la Germandat i que era vicepresident de la mateixa. Aixímateix entrà a la nova junta una assistenta social per ajudar a resoldre qualsevol problema d'índole social que puguin tenir els donants o familiars (El que la necessitin es poden posar en contacte amb el col·laborador local).

➤ Per la seva part la consellera Munar va recordar els seus temps de presidenta de la Mancomunitat i "quan les coses no anaven sempre bé" i "inclús hi havia problemes amb les cadires" per acabar indicant que la zona del Pla és una àrea amb necessitats especials en matèria docent que la seva conselleria estava disposta a pal·liar.

FIRA ANY 1.988

Es poble ha tornat tenir
enguany una bona Fira
per cert va fer bon dia
i molta gent va venir.

Sa fira ha començar
per parlar de sa pagesia,
hi hagué una charla cada dia
en es Centre de tercera edat.

Dia vint i dos per acabar,
és es darrer dia de fira
boms surtí ben cumplida
i no és que vulgui alabar.

Maquinari de pagesia,
perquè un no s'hagui de cansar,
i amb facilitats per pagar,
de tota classe n'hi havia.

Articuls de jardins,
ormetjos per regar
i juguetes per jugar
es més grans i més nins.

Un caramull de vellaneres
duien vellanes i cunfits
i juguetes per petits
i satisfer-los ses quimeres.

D'ouvelles una mostra,
enguany tornarem fer
i sa ganaderia que hi hagué
tota era de sa pagesia nostra.

Ses cornetes i tambors,
per carrer varen desfilar,
i sa gent varen alegrar,
en aquest dia tan hermós.

Trinxets, cossiols i remells,
molt gent va comprar
i com que es dia era clar,
mos comprarem capells.

Exposició de pintura,
de flors i remells també
vestits típics n'hi hagué,
i eren tota una hermosura.

S'hora baixa hi hagué de tot,
música molt variada
i actuà altra vegada
s'Escola de Ball de Bot.

Sa fira ja ha acabat,
ja no hi ha res més a fer
i ara fins l'any qui ve
i que tot sigui tan acertat.

Gràcies a sa Càmara Agrari
gràcies a S'Ajuntament,
si ha surtit res malament,
que no servesqui d'agravi. ✓

AL POBLE TAUJA

Som Sor Miquela Burguera
que el poble bé la coneix
avui diumenge es capvespre
he tengut un poc d'humor
per escriure a la revista
que en les cases sol entrar
per enviar un saludo
an al meu poble taujà.

Com que no puc caminar,
no puc anar pel carrer,
he pensat en la revista
ella en nom meu heu farà.

No sé còm és que Santa Eugènia
sempre ha estat per mi tan estimat
per això és que amb el saludo
vull conservar l'amistat.

Jo em pensava que a l'hora d'ara
ja m'haurieu diuta a enterrar
però la mort i la vida
en les mans de Déu està.

Per lo tant mentres tengui vida
pel poble resaré,
perquè Déu vos protegezca
sigui sempre un poble honrat
l'alliberi de desgràcies
i de tota calamitat.

Adios, estimats taujans
fins a la mort vostra seré,
dels beneficis rebuts
ja mai me'n oblidaré.

La firma, no la pòs;
perquè a dalt ja està posada.
A tots es que això llegiran
les envii una besada.

► Es Consell i Sa Comunidad
me referesc a s'Autònoma,
daren una ajuda molt bona
igual que altres entitats.

Santa Eugènia té fira
i de cada any anam més
aviat serem com es sinevers
o això jo ho voldria.

Au idò! fins l'any qui ve,
sa fira hem de agontar,
ja que es poble taujà
fira i festa ha de mester.

Maig de 1988
S.Crespí.

ENTREVISTA

A M B

NA MARGALIDA LLABRÉS SERRA a) "Mera"

EN VISTA DE LA NOTÍCIA DE QUE NA MARGALIDA VA GUANYAR EL CAMPEONAT BALEAR DE PERRUQUERIA HEM PENSAT FER-LI UN PARELL DE PREGUNTES PERQUÈ MOS CONTI AQUESTA EXPERIÈNCIA.

CÒM VA COMENÇAR LA TEVA VOCACIÓ PER LA PERRUQUERIA?

Se pot dir que jo vaig néixer dins els cabells, ma mare fa 28 anys que es perruquera i jo des de els sis anys sempre li he ajudat. Vaig començar rentant caps, en aquells moments no m'agradava massa, m'agradava més jugar com es normal en aquesta edat. Però no me penedesc gens d'haver començat tant prest. Fins en els catorze anys només vaig rentar caps i llevar "tubos" que era l'única cosa que podia fer.

QUÀN VARES ACABAR 8 D'EGB QUE T'HAVIES DE PLANTEJAR QUE VOLIES ESTUDIAR, QUÈ VARES TRIAR LA PERRUQUERIA PERQUÈ T'AGRADAVA O PER SEGUIR LA TRADICIÓ?

Quan vaig acabar 8 d'EGB me vaig matricular a una acadèmia de perruqueria. En aquells moments no podria dir que m'agradàs, ja que jo només havia conegut dins el món de la perruqueria, rentar caps i llevar "tubos", però va esser una vegada que hi vaig esser dedins, quan vaig veure que sí, que allò era lo meu. En es fons jo crec que sempre m'ha agradat perquè ja de petita la gent me feia molt de cas, i disfrutava; en certa manera me va animar. Mai me va faltar gens d'ajuda per part de ma mare i això també és un factor que me va animar. Si havia de manester un consell o qualsevol cosa per a la perruqueria sempre ho vaig tenir gràcies a ella.

QUANTS D'ANYS VARES ESTUDIAR A LA ACADEMIA?

La perruqueria té dos graus, jo vaig estudiar el primer grau que són dos cursos, que si t'anava bé ho podies treure tot amb un any i això va esser el que vaig fer jo. En aquests cursos feies teoria, pràctica i dibuix.

SEMPRE HAS FET FEINA D'ENÇÀ QUE ETS PERRUQUERA?

Sí contam s'any d'acadèmia en duc nou anys. Tot d'una que vaig sortir de l'acadèmia vaig començar a fer feina en sèrio amb ma mare.

→
A Santa Eugènia per totes dues no hi ha massa feina, fa un parell d'anys per circumstàncies familiars jo m'encarregava més de la perruqueria que no ma mare, però ara no hi ha feina per les dues, i com que me varen oferir aquesta feina a Palma, vaig dir que sí. A més jo també tenia altres motivacions, i aquí dedins no podia donar pas lliure a les meves aspiracions, jo cercava qualche cosa més, ja que la perruqueria és una feina que necessita esser actualitzada cada dia i una no es pot conformar amb allò que ha après en la acadèmia, sinó que s'han d'anar informant de les noves tècniques.

I RESPECTE EN ES CONCURS, QUÈ MOS CONTES, FA TEMPS QUE TENIES PENSAT PRESENTAR-T'HI?

Sí, ja feia estona que tenia il·lusió d'anar a un campionat; jo pensava que quan me trobàs un poc preparada m'hi presentaria, i així ho vaig fer. Hi vaig dedicar dos mesos i mig, fent feina diàriament.

EN AQUEST CONCURS CONVOCAVEN A TOTES LES PERRUQUERES O I ANAVA QUI VOLIA?

No, jo me vaig enterar pel nostre jefe, que ens va dir a veure si ens volíem presentar a aquest campionat de perruqueria, i a mi me va com a picar allò i vaig dir que sí. Ja des d'aquell moment vaig començar a preparar-lo, vaig cercar les modelos, de les quals he tengut molt bona resposta, ja que se varen sacrificar molt i varen tenir molta paciència.

QUÍ EREN LES TEVES MODELOS?

Les meves modelos varen esser na Joana Lleixa i la meva cunyada Mari Carmen.

CÒM HO VARES FER, VARES ESCOLLIR UN PENTINAT I DESPRÉS VARES TRIAR LA MODELO ADAPTANT-LI O HO FERES AL REVÉS?

No, jo primer vaig escollir les modelos i després segons les bases del concurs que eren presentar dos pentinats, un de nit i un "corte" modern, vaig pensar el que volia fer segons la cara i l'estil de la modelo.

QUÍNS TIPUS DE PENTINAT PRESENTARES?

Pel pentinat de moda, vaig presentar un clotell molt rapat amb les zones de damunt llargues. I respecte en el de nit me va dur molta feina, era molt senzill però li vaig dedicar molt de temps. He de dir que en aquest campionat també puntuaven els complements: els vestits, les joies, el maquillatge, etc... Amb això no me vaig sentir gens tota sola ja que vaig tenir molta ajuda per part de les meves companyes de feina i d'altre gent.

EREU MOLTS DE PARTICIPANTS EN AQUEST CAMPEONAT?

Sí, erem 41 participants. Hi havia tres categories: la dels juvenils, la dels femenins seniors i la dels masculins. La categoria on jo vaig concursar va ser la dels femenins seniors, i erem 25 o 27 participants. Hi va haver una participació bastant massiva devora lo que són els altres concursos. Per jo participar en aquest concurs ha estat una satisfacció molt grossa.

ON ES FEIA AQUEST CAMPEONAT?

Aquest campionat es va celebrar a Palma, en el Poble Espanyol. Va començar a les deu del matí fins a les dues de l'horabaixa; entre prova i prova ens anaven turnant les diferents categories.

En 35 minuts havies de fer el pentinat de nit, llavors el jurat passava i després la modelo anava a l'estudi de fotografia. Per a la segona prova teníem 45 minuts, ja que hi havia el "corte" i el secador de mà; després d'haver passat el jurat i seguidament la modelo es va anar a fer les fotos.

En aquells moments el campionat s'havia acabat, les puntuacions no les vàrem saber fins el vespre, perquè segons els comentaris que es feien, el jurat havia tengut una difícil elecció perquè hi havia un nivell molt bo entre els participants.

→
AQUEST CAMPEONAT ERA A NIVELL REGIONAL O NACIONAL?

Bé, cada regió fa un campionat, aquest era la Copa Balear i varen venir perruquers d'Eivissa i no sé si també en vengueren de Menorca.

QUAN VOS VAREN DONAR LA PUNTUACIÓ?

Una vegada que el jurat va tenir la puntuació va començar el sopar en el Palas Atenea. Acabat el sopar es va procedir a la entrega de premis. Varen començar per les medalles de plata, hi havia tres premis per cada categoria i per cada prova. Després hi havia tres medalles d'or. S'anava a cercar un guanyador que era el qui havia tengut la màxima puntuació a cada prova, i aquesta vegada me va tocar a jo.

CÒM VA ESSER LA TEVA REACCIÓ?

Jo vaig quedar molt satisfeta de la meua feina, però tampoc m'esperava això, sentia il·lusió i en el mateix temps tenia por, era una situació molt estranya. vaig esser la darrera de totes, jo veia que donaven premis i que havien cridat a tothom, que només faltava jo, però no podia creure que hagués guanyat el premi absolut; quan vaig sentir el meu nom com a guanyadora absoluta, vaig quedar sembrada damunt la cadira, no sabia el que me passava, reia i plorava en el mateix temps, no m'ho esperava mai.

SI CELEBREN UN ALTRE CAMPEONAT T'HI PRESENTARÀS?

Sí, i amb més il·lusió que mai, sé que això de guanyar no es repeteix cada dia; però un campionat és una lluita diària i un perfeccionament constant.

Bé moltes gràcies, enhorabona i que no sigui el darrer.

CATALINA I PILAR.

La «Biblioteca bàsica de Mallorca»

Gabriel Janer Manila

Treure una col·lecció de títols bàsics d'autors mallorquins i posar-los a l'abast del públic amb la intenció de fomentar-ne el coneixement és l'objectiu de la Biblioteca Bàsica de Mallorca editada pel Consell Insular amb la participació de l'editorial Moll.

A punt de sortir els últims volums, que tancaran la primera fase, la Biblioteca constitueix una mostra —vint-i-cinc títols— bastant real d'allò que ha estat la literatura catalana a l'illa de Mallorca i configura la base literària que haurien de conèixer tots els mallorquins.

És evident que, si ens pregunten quines són les obres literàries que han de constituir el nostre imprescindible bagatge cultural, no podem deixar de banda qualsevol d'aquests vint-i-cinc títols: el Llibre d'Amic e Amat de Ramon Llull, els Aigoforts de Gabriel Maura, una selecció de poemes de Costa i Llobera, algun sainet costumista de Pere de A. Penya i de Bartomeu Ferrà, les narracions de Salvador Galmés, La ciutat de Mallorca de Miquel dels Sants Oliver, els poemes de Joan Alcover, Mort de Dama de Llorenç Villalonga, el Llibre de bons amonestaments de Turmeda, una antologia de textos polítics de Gabriel Alomar, etc.

De fet han existit a Mallorca des de fa molts d'anys, divulgades per capellans i mestres, algunes obres literàries d'autors mallorquins considerades el patrimoni literari autòcton que calia conèixer. En referenc a les Rodalies de mossèn Alcover, a El pi de Formentor de Costa i Llobera, a La Balanguera de Joan Alcover, a La minyonia d'un infant orat de Llorenç Ribet i poques coses més. Aquestes obres, emperò, han estat conegudes arreu, i algunes d'elles, com és el cas de les rondalles, han constituït per a molts de mallorquins la primera i a vegades l'única lectura en català.

La Biblioteca Bàsica de Mallorca haurà d'ampliar aquesta primera sèrie amb títols d'autors actuals. Potser, si allò que es volia fer era estimular la lectura i divulgar l'obra dels autors mallorquins, s'havia d'haver començat a l'enrevés. S'havia d'haver posat a l'abast del públic majoritari l'obra dels autors d'avui i arribar després a llegir Ramon Llull o Turmeda. De la forma en què s'ha fet, hom té la impressió que es volia publicar una llista bàsica de títols perquè la gent els col·leccionés, sense tenir en compte els hàbits lectors del públic a què la Biblioteca va destinada.

De totes formes, cal felicitar el Consell de Mallorca i suggerir-li la continuïtat d'una empresa que, sortosament, no ha passat desapercebuda.

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

★ LES LLUNES DEL SISTEMA SOLAR ★

★ LES LLUNES DE JÚPITER ★

Júpiter és el rei dels planetes, el més gran de tots. És unes 1312 vegades més voluminós que la terra. I, com si hi tingués proporció amb la seva grandària, és el que té més llunes: en té dotze. N'hi ha quatre que són força grans.

Les llunes de Júpiter són les primeres que es varen descobrir de tot el sistema solar (després de la nostra, és clar). Les descobrí Galileu, el 1610, amb el petit telescopi de la seva invenció, i es va entusiasmar en veure-hi una brillant confirmació de la teoria de Copèrnic. És possible veure-les amb uns simples binocles de teatre i hi ha persones de vista excepcional que, en nits molt clares, les arriben a veure a ull nuu: a les narracions dels Boiximans de Kalahari, es parla dels quatre companys de l'astre que

nosaltres anomenam Júpiter, cosa que prova que ells els han vist a simple vista; de fet s'ha comprovat que els Boixomans tenen una vista excepcional. Aquests quatre satèl·lits s'anomenen així: Io, Europa, Ganimedes i Calixt, per ordre d'allunyament de Júpiter. Dels dos darrers, que són els més grans, es creia que tenien atmòsfera, però les anàlisis realitzades avui en dia demostren que no és així. Ganimedes té un aspecte semblant a Mart i també presenta dos casquets polars.

Els altres vuit planetes són Amaltea, Hestia, Hera, Demetri, Adrastea, Pan, Podió i Ades, tots descoberts en el segle actual. Els astrònoms opinen que alguns d'aquests, potser els set o almenys els quatre darrers, són asteroides que Júpiter va capturar en època recent.

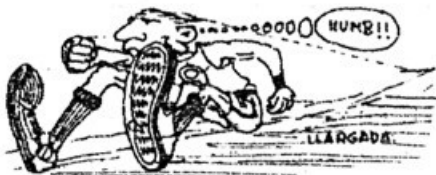
★ L'ATLETISME ★

★ EL SALT D'ALTÀRIA ★

Aquest tipus de salt sempre ha estat força espectacular, la seva pràctica permet diverses modalitats. Les més corrents són el salt d'estidores, a la gatzoneta, el de rodets, el de cama aquí i cama allà. Els dos primers són els que vosaltres feis a l'escola, però els dos darrers són els que es veuen als jocs olímpics.

El que caracteritza el salt de rodets és que el cos passa horitzontal per damunt el llistó, de manera que el centre de gravetat no és el cos, sinó la cama que dona l'impuls a terra.

El salt cama aquí i cama allà o "Straddle" es diferencia del de rodets en el detall que, en comptes de passar estirat, gairebé fregant el llistó amb els costats, el ventre s'inclina sobre el travesser, i es mantenen per un moment les dues cames obertes.

★ EL SALT DE LLARGADA ★

Aquest tipus de salt també té una tècnica particular. En el salt de llargada hi ha tres coses que són essencials: 1. Mantenir l'equilibri en l'aire per mitjà de moviments ben ritmats, 2. Preparar un bon aterratge estirant les cames tant com es pugui, 3. Llançar el cos endavant en el moment d'arribar a terra. Tenint en compte aquests detalls hi haurà tres estils de llargada: a) el salt a la gatzoneta, b) el salt en l'aire, i c) el salt de cursa o corre-guda en què l'atleta continua els moviments de la cursa, com si volgués caminar pels aires.

"63"

Perquè aquesta xifra com a capçalera d'aquest escrit? la raó d'això és que eren 63 les faltes d'ortografia que hi havia en el cartell de la Fira de Santa Eugènia aquest any.

Sempre hem estat d'acord en que tots els programes, actes, etc... que es fessin al poble es posassin en català (o en mallorquí, així com volgueu), més que estar d'acord és una cosa indispensable dins la nostra cultura. Però això que ha passat amb aquest programa és per nosaltres una cosa impresentable, un programa que ens ha deixat a tots els taujans molt baixos (culturalment parlant). Un programa així no pot esser presentat d'aquesta manera per tot Mallorca.

Faltes com "tauja", "Diputada", "Cornetas", "Santa Eugenia" i així fins arribar a 63 creim que realment a un programa tant curt és una aberració cultural.

Hem observat que en aquesta fira hi han col·laborat tant el Govern Balear com el Consell Insular. Nosaltres diríem als organitzadors de la fira que aquestes institucions tenen assessors lingüístics que poden ajudar a confeccionar aquest programa.

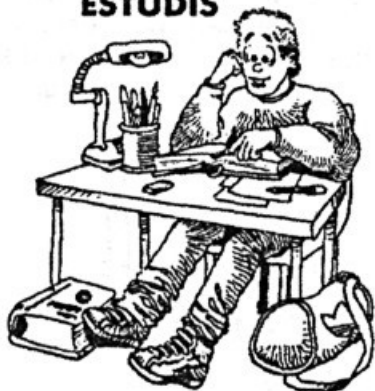
No volem que se'ns interpreti malament i que es cregui que és un escrit en contra de la fira i dels seus organitzadors, no hi ha res més enfora de la realitat, sinó que és una crítica constructiva perquè l'any que ve les coses es fassin un poc millor (ja que des de la seva iniciació hi ha hagut aquest mateix error) i que la presència de Santa Eugènia per Mallorca sigui en aquest cas la celebració d'una bona fira i no sigui la representació d'una incultura general.

I no només volem quedar en la crítica en aquest programa hi ha moltes altres que servirien per augmentar el coneixement de la nostra llengua. Si mal no recordam l'ajuntament encara no ha fet mai un sol escrit en català (o en mallorquí); hi ha cartells de diferents organitzacions del poble que sempre estan en "castellano", si tots posàssim un poc de la nostra voluntat creim que aquest tema es podria resoldre amb un termini curt de temps. Tot és qüestió de voluntat, si en tenim: Gràcies.

MATEU CRESPI

BIEL LLADÓ

VOCABULARI RELACIONAT AMB ESTUDIS

Barbarisme

Quaderno
Lliteratura
Borrar
Tissa
Estodiar
Companyero
Recreo
Passillo
Bombilla
Bolígrafo
Lapis
Sobresaliente
Bien

Forma correcta

Quadern
Literatura
Esborrar
Guix
Estudiar
Company
Esplai
Corredor
Bombeta
Bolígraf
Llapis
Excel·lent
Bé

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

PROGRAMA DE LA FIRA

CAMARA AGRARI LOCAL
SANTA EUGENIA

GRAN FIRA AGRÀRI

DEL 16 AL 22 DE MAIG 1988

DEL 16 AL 21, EN EL CENTRE CULTURAL TAUJA XERRADAS-
COLLOQUIS, AMB EL SIGÜENT ORDRE:

- DIA 16** Felipe Arquero Vintesa, Enginyer tècnic Agrícola TEMA: **Ajudar a la ramaderia extensiva**, prima carni boví, **maquinaria**, **arrebassar vinya**, etc.
- DIA 17** Joana Aina Vidal Burguera, Diputada al Parlament Balear i Conseller d'Acció Social TEMA: Actuació del C.I.M. en la **problemàtica dels pobles**.
- DIA 18** Ramón Alabern, Enginyer tècnic Agrícola de "la Caixa" TEMA: El cultiu de la vinya en el nostre terme.
- DIA 19** Jaume Galmés Tous, Perit Agrícola de la Caixa «Sa Nostra» TEMA: **Ovelles**, Cereals, **Pastures**.
- DIA 20** Juan Ralló, Enginyer tècnic Agrícola de la Conselleria d'Agricultura TEMA: **Possibilitat del cultiu de fruits secs i sistema de cixugat**.
- DIA 21** Amador Calafat Far, Metge-Psiquiatre TEMA: **Droga**.

DIUMENGE DIA 22

A partir de les 8 hores

FIRA AGRICOLA I RAMADERA

EN MOSTRA I VENDA DE: Maquinària agrícola - Eines - Planters - Fruïters - Coconers - Esquadanyers - Trincheters - Productes veterinaris - Regatge per degoteig - Energia Solar - Bombes d'aigua, etc.

A les 10 hores Carrer José Antonio MOSTRA D'OVELLES amb els corresponents premis

A partir de les 11 En el Centre Cultural Tauja Exposició de **Ceràmica** per M. BennasarExposició de **Pintures** a l'ítol Pòstum de P. D. Sebastià Bibiloni Coll (Fill de Santa Eugènia)Exposició-Concurs de **Vestits típics i menaxe**, organitzat per l'Associació de 3.ª Edat.Exposició i venda de **Pintures** de Catalina BennasarLA FIRA SERÀ AMENITJADA PER LA BANDA DE **CORNETAS I TAMBORS**

A partir de les 17'30 En el pati de les escoles

ACTE PUBLIC GRATUIT

Amb la actuació de **ORQUESTINA DE ALGAIDA** amb 16 **artistes** actuantIntervenció del anomenat cantautor mallorquí **JAUME SUREDA****SHOW de VICO I CLAUDIA** :- Música de **COVES I PERLAS** de Manacori la actuació de l'extraordinària **ESCOLA DE BALL DE BOT** de Santa Eugènia

COLLABORAN: Ajuntament - Govern Balear - Consell Insular - Conselleria d'Indústria i Comerç - Automòbils Coll - Transports Parets - Teixits Bellver - Banc de Bilbao - Pub s'Estació - Centre Cultural Tauja - Taller Mecànic Antoni Vidal - Forns C'an Quèc - Bar C'an Pitru - Bar C'an Topa - Bar C'an Soler.

Joan Miró

Aquest pintor que obri avui les planes de pintura és un personatge que gaudeix ja d'un gran prestigi mundial. La seva tasca més apreciada és haver romput de la mateixa manera que ho va fer Picasso amb la tradició; sí amb aquells paisatges típics, o simplement retrats de senyores hermoses i demés. La seva obra és novedosa, plena d'encant, i deixa dins l'espectador la sensació d'ansietat, ja que per comprendre l'obra mironiana no basta veure una sola pintura, hi ha que descriure tota la creació, el fruit de tota una vida dedicat a l'art plàstic. Aquest petit detall ens servirà a tots per no jutjar malament l'obra de Miró. Molts hem estat els qui hem dit d'ell: "és un pintor que només cerca guanyar diners fent quatre retxes". Si estudiem tota la seva evolució ens adonarem que estam equivocats, i veurem que estam davant un vertader artista. D'ell diran els crítics: "la pintura mironiana mai no és queda estancada, sempre està en continua evolució".

Molts han estat els qui han dit que l'art de Miró té dues cares; per una part el lliure joc d'un esperit que pareix que ha deixat d'estar relacionat amb el món tradicional, i tot això per poder explicar el impuls de la naturalesa; és aquesta una pintura amb tristesa. Pes altra banda tenim una pintura plena de colors, viva, amb força, és aquesta la que fa el pintor abans d'inagurar la seva condició surrealista; llavors cercava dins la seva pintura unió i serenitat.

Aquest pintor de mirada penetrant és català nascut a Barcelona l'any 1893. Els seus primers aprenentatges les rep a l'escola d'art de Galí, a l'academia de Dibuix del cercle Sant Lluch. Durant aquests anys tingué la possibilitat de posar-se amb contacte amb la vanguardia europea. Es ara quan investiga dins l'obra de Van Gogh, Munch i tants d'altres.

En aquest moment surten de la seva ma obres plenes de colors que fan referència al món real i còsmic. Tot això ens permetrà dir que és la seva época "fauve". Encara que sigui un colorista no oblida mai la realitat, i per això ens diu: "hi ha que pintar trepitjant en terra, perquè la força entre pels peus, i als enlluernaments de la mirada pareix respondre en els seus quadres".

Es dedica també a les naturaleses mortes, i tant la pipa, com les botelles o inclús el periòdic agafats tots ells de la mitologia cubista francesa, estan un poc apartats del seu cor. Són objectes d'una civilització ciutadana, de la que se sent estrany. Decideix ara no seguir el camí cap al cubisme, i se'n va poc a poc cap al surrealisme. Qualcú ha dit que a n'aquests quadres lo misteriós i lo real coincideixen.

L'originalitat li falta a Miró a l'hora de decidir quina ha d'ésser la ciutat ideal pel seu ingeni, i seguint la corrent més general anirà cap a París (1921). Primer sols pintarà paisatges de Catalunya però no es conforma amb un paisatge tal qual, sinó que dins ell l'altra terra, la unió de l'home amb el seu entorn. Així trobam obres com: "Bailarina española". Aquest quadre serà testimoni d'una evolució perquè poc temps després apareixerà una altra pintura amb el mateix títol, però lluny d'expressar aquella lleugera idea de realitat, aquesta serà totalment esquemàtica i simbòlica: uns trams blancs damunt una superfície negra, tot insinuat perquè sigui l'espectador el que ompli el buit del contingut. Aquest quadre és la manifestació artística d'un dels seus principis "hi ha que asesinar la pintura".

Miró s'ha allunyat dels medis tradicionals de la pintura, i un

dels avantatges que li suposa, és que li permet expressar el seu humor, el seu estat interior, serà una pintura més humana, però segueix essent simbòlica. Això ho veim a un quadre on hi ha un arbre amb una orella, simbolitzant que la naturalesa està viva, i que sent.

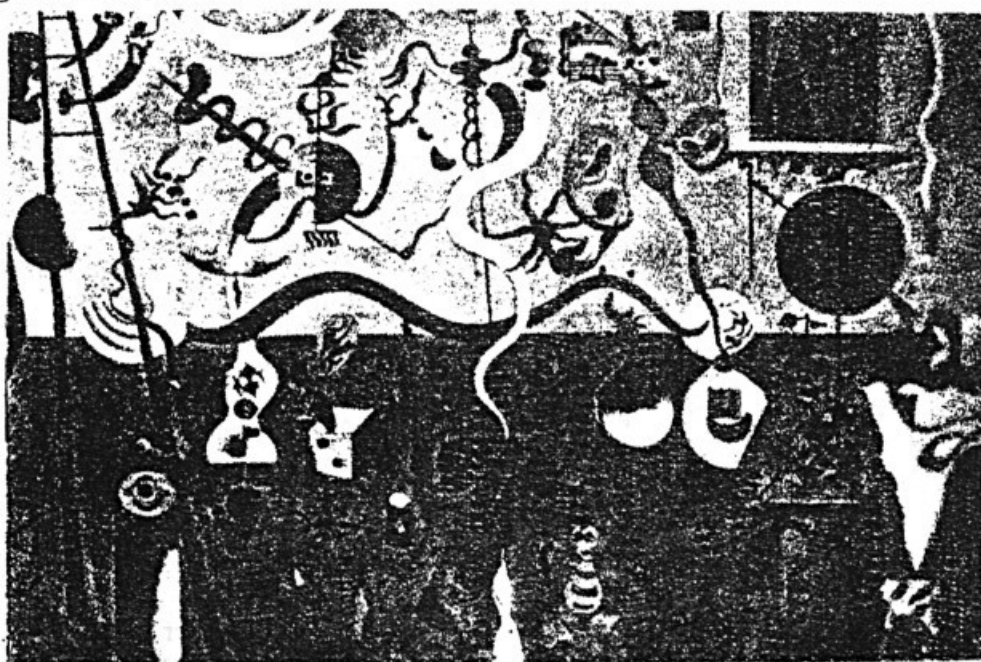
A partir de 1924 veim com desapareix tot un títol vàlid de medida i comença la tasca de la imaginació, que depèn del seu estat afectiu personal. Així surten pintures com: "el carnaval de arlequín", "el cuerpo de mi morena" etc.

Del 28 al 39 veim com per ell lo més important és el inconscient. Es tracta d'una pintura un tant violenta, tenebrosa, i amb un gust estrany per la mort. Així farà "pinturas salvages" on arriba al límit de la locura, són exemples: "naturaleza muerta con zapato viejo", "pintura", "papel pegado"...

A partir de 1940 començam a veure els típics ulls i llunes, que seran sens dubte els que més presents estaran dins noltros; perquè segurament tots hem vist qualche vegada aquestes imatges tan característiques mironianes, que personalment deixen molt a considerar després d'haver vist tota la seva obra anterior, que consider molt més espectacular i digne d'admirar.

Fins aquí l'estudi d'aquest pintor català que degut a la seva importància ens hagués pogut ocupar moltes més planes, però per conèixer una mica més d'ell ens és suficient. Amb aquest petit resum hem conegut un poc de la creació d'un pintor que és defineix per "lliure i alegre".

Marilena

FORN CA'N QÜEC

ESPECIALITAT:

ENSAÏMADES I PASTISSOS

Telèfon: 62 07 71 (provisional)

C/ José Antonio, nº 7

SANTA EUGÈNIA

OFERTA:

Pollastres "a l'ast" 500 Pts
(Obsequi 1 bossa patatilla)

Pinya tropical. 1 pot. 110 Pts

1 pot tomàtica triturada 1 q. 69 Pts

Suc melicotó 1 lt. 100 Pts

3 pots tonyina(atún) blanca 135 Pts

PLANTES DE SOTABOSC (1)

ARBOCERA, ARBOÇ
Arbutus unedo.

Arbust d'escorça rugosa i rames tendres vermellenques i peludes. Presenta unes fulles grans i lluentes. Les seves flors són blanques i el fruit, l'arboça, primer verd, després groc, i vermell a la maduresa, és comestible. Les arboceres necessiten tot un any per madurar, per això la seva plenitud coincideix amb la floració de l'any proper. L'escorça i les fulles són astringents i antisèptiques.

MATA
Pistacia lentiscus.

Sens dubte, és un dels arbusts més comuns i més coneguts. A l'estiu desprèn una olor molt agradable. Les seves fulles són lluentes per damunt i deslluïdes per davall. Del seu fruit, l'lentiscle o l'entrisca, antigament se'n treia un oli per fer llum de cruia. Es bona menja per als tords. Les fulles han estat tradicionalment emprades com a planta medicinal per combatre diarrees.

BRUSC, CIRERER DE BETLEM
Ruscus aculeatus.

Localitzable als llocs ombrívols. Té una espècie de branques modificades que semblen fulles, i s'anomenen cladodis. Les veritables fulles són petites escames allargades que hi ha davall d'aquest òrgan. El fruit, anomenat cirera o cirereta (de guinga, a Menorca), és arrodonit i de color vermell quan és madur. S'usa com a decoració natalenca, d'aquí el seu nom.

LLAMPUDOL BORD
Rhamnus ludovici-salvatoris.

Es un arbust endèmic de l'alzinar balear que arriba al metre d'alçada. Ramós i espès. Les fulles són inconfusibles: dentades, espinoses, de color argentat al revers. Floreixen a l'abril. El trobam a Mallorca, Menorca (no molt) i Cabrera. El nom científic fa referència a l'Arxiduc Lluí Salvador.

LLETRERA VISQUERA, DE VISC o DE MARINA
Euphorbia characias.

Aquesta planta, gairabé abundant, excepte a Eivissa, on és rara, creix formant mates que poden arribar al metre d'alçada. Temps enrera amb el seu làtex -suc lletós que flueix de les ferides o incisions- mesclat amb el suc de garrova verda se'n feia visc que servia per caçar aucells. D'aquí el seu nom.

MATAPOLL
Daphne gnidium.

Es un arbust que pot tenir entre 60 i 120 cm. d'alçada. Té les fulles primes i de color clar. Floreix durant l'estiu i a la tardor, i fins i tot amb el fruit madur, que és negre i vermell. La resina de l'escorça del matapoll actua de purgant molt enèrgic, també servia per matar els polls del bestiar. A Menorca es diu BALADRE.

ESPARAGUERA D'OMBRA, RUCA o DE CA
Asparagus acutifolius.

Planta enfiladissa i molt ramificada que també presenta falses fulles -cladodis- agrupades, molt curtes, rígides i punxagudes. A Menorca es diu Espareguera Fonollera.

MARE-SELVA, MAMELLERA, ROTABOC o XUCLAMEL
Lonicera implexa.

També és una planta enfiladissa. De fulles ovalades de color verd per la part anterior, i de color blanquinós al revers. Les fulles superiors estan ajuntades de dues en dues, i presenten una vorera fina transparent. Les flors són groguenques i molt oloroses. Floreix els mesos de maig-juny. A Menorca també es diu Gavarrera, i a Eivissa Lligabosc.

ROGETA o RASPETA
Rubia peregrina.

Planta enfiladissa, abundosa per les bardisses. S'enganxa fàcilment a les parets gràcies a unes petites espines rasposes al tacte. Les flors són d'un groc pàl·lid. Els fruits, negres i llunts, de la mida d'un pèsol.

XISCO CASELLAS

PÀGINA SANITÀRIA

Amb molt de gust presentam avui una nova secció de divulgació sanitària, a càrreg de la nostra coneguda i apreciada A.T.S. Valerie Green, Na "Val", que desinteressadament oferí realitzar aquesta col.laboració periòdica, i que encantats acceptam. (Nota de la Redacció).

* LA AUTO-EXPLORACION MAMARIA *

A raíz del resultado de algunas conversaciones que hemos tenido en la consulta, me estoy dando cuenta que entre ustedes, las mujeres del pueblo, hay muy pocas, por no decir ninguna, que se hace la auto-exploración de las mamas cada mes.

La exploración de la mama es uno de los primeros eslabones en la prevención del cáncer, y es importantísimo el diagnóstico precoz de esta enfermedad para conseguir que descienda la tasa de mortalidad. Lo bueno es que un cáncer de mama encontrado a tiempo es curable el 100 %, con los tratamientos actualmente al alcance de la mujer. Pero a pesar de esta buena noticia, las estadísticas nos dicen que la supervivencia, aún hoy en día con el conocido éxito del tratamiento ginecológico, queda por debajo del 50%, (entre un 30% y un 40%), debido al diagnóstico tardío, quizá por miedo, quizá por ignorancia.

Por favor señoras, no tengan ustedes miedo de explorarse las mamas, es importante, y además sólo le costará unos 10 minutos de cada mes. A continuación voy a explicarles cómo se hace, pero antes hay que decir que existen ciertos grupos de riesgo, que son:

- + Las señoras mayores de 35 años con antecedentes familiares (es decir, que alguna de su familia haya padecido cáncer).
- + Las señoras mayores de 35 años con enfermedad benigna familiar (alguna de su familia haya tenido quistes o bultos benignos en la mama).
- + Las señoras mayores de 35 años que no han parido hijos.
- + Las señoras mayores de 35 años que han parido, pero no han amamantado a sus hijos.
- + Las señoras mayores de 35 años que han tenido embarazos tardíos.

Sin embargo, es bueno que toda mujer aprenda a auto-examinarse. Y tampoco hay que olvidar la visita anual al ginecólogo para hacerse la citología. (Por supuesto que acudirá antes, si encontrara algo sospechoso).

Bien. Vamos a ver cómo se hace una auto-exploración de las mamas; esto se hará una vez al mes, normalmente después de la regla, pero si ya ha pasado la menopausia ó la está pasando, hay que fijar un día específico de cada mes.

Primero haremos la exploración visual: sentadas frente al espejo, desnuda de cintura arriba, hay que mirar el tamaño y apariencia, el color de la aureola y el pezón, y si los dos pezones están bien propulsados para afuera ó si existe retracción del pezón, ó alguna evidencia de secreción (sanguinolenta ó amarillenta). Después, fíjense si existe algún tipo de lesión ó alteraciones en la piel, áreas eczematosas pruriginosas (pican), etc. Luego inclínese hacia adelante para ver si quedan péndulas igualmente. (Nota: es normal tener un pecho ligeramente mayor en tamaño que el otro).

Ahora haremos la exploración física, echados ahora encima de una cama ó un sofá, palpando las mamas de la siguiente manera: dividan la glándula mamaria en cuatro partes imaginarias. En los dos cuadrantes inferiores (de mitad abajo), empiece a palpar con los dedos desde el pezón hacia el exterior en busca de anomalías ó bultos. En los dos cuadrantes superiores, empiece a palpar con los dedos desde afuera (exterior) hacia el centro, (el pezón). Si hay alguna anomalía, hay que saber en qué cuadrante queda, su tamaño aproximadamente, su consistencia (si es dura ó blanda), si está fijada en la piel, superficial, ó fijo profundo, si hay dolor, tumefacción, etc., para luego describirlo todo al médico.

Y finalmente queda una última exploración, la de los territorios linfáticos, los huecos axilares, etc. Sentada, levante un brazo, y con la mano opuesta meter bien los dedos en el hueco axilar rodando los dedos en busca de algún ganglio inflamado, desde la axila hacia la parrilla costal. Repetir con el lado opuesto.

Todo esto apenas le costará diez minutos de su tiempo, y menos cuando usted ya esté acostumbrada a realizar este fácil ejercicio, y piense que puede salvarle la vida!

Val.

SALVADOR ESPRIU

La immediata post-guerra donarà a conèixer, en el camp de la poesia, una nova generació: la de Salvador Espriu. Són gent que, en general, s'ha educat en un clima d'euforia els quals es veuen forçats a ser els continuadors generacionals dels predecesors (noucentistes i neounoucentistes), en unes circumstàncies absolutament adverses: l'època més negra que hagi pogut sofrir la cultura catalana: El franquisme en els seus primers anys.

Salvador Espriu va néixer a Santa Coloma de Farners l'any 1913. Als dos anys la seva família es traslladà a Barcelona, on ha viscut permanentment.

Es licencià en dret i en història antiga per la Universitat de Barcelona, i preperava la llicenciatura en clàssiques quan esdevingué la Guerra civil. Posteriorment, ha treballat en feines administratives. Es solter, i sempre ha tingut una salut més aviat dèbil.

Sens dubte, pot ésser considerat com un dels millors poetes catalans moderns, tot i que la seva obra abarca la producció narrativa i teatral. Part de la seva poesia ha estat traduïda a diverses llengües, i ha estat objecte d'anàlisi per part dels crítics literaris més destacats.

Ha estat proposat diverses vegades per el premi Nobel. L'any 1972 li fou otorgat el premi d'honor de les lletres catalanes.

L'any 1946 publicà el seu primer llibre de poesia, d'aleshores ençà prestarà una atenció primordial a la poesia, i aquest vessant de la seva personalitat literària s'imposarà sense dificultats als altres.

D'una manera general, ell mateix ha dit de la seva poesia que no és sino "una meditació constant i progressiva de la mort". La seva visió de la vida és sovint molt pessimista, perquè

la vida condueix a l'home a la mort, una fi grotesca que trobam en acabar-se el laberint, el no-res. Aquest descobriment, però, convocarà a una ètica incrèdula que valora la vida de l'home a la terra amb més plenitud, és l'única veritable. La mort cal avaluar-la i acceptarla, cal no ésser covard, i assumir-la.

Aquesta és la temàtica de les primeres publicacions, on abunden les meditacions, les evocacions, els interrogants sense resposta possible.

M^a. Eugènia Pou i Mulet

LLIBRE DE SINERA

XVI

Als camins del mar,
barques i fortunes
no deixen senyal.

Com arribaria
al sord aquest clam?
Faig, perquè l'escolti,
foc del nostre glaç.

Parlo d'esperança,
desesperançat:
un vell mot no calma
més antiga fam.

El meu món tenia
presos els portals.
Amb mort confinava
per tots els llindars.

Llengua embastardida,
poble bou al fang.
Necis jocs podrien
vils cervells parats.

Endinsada vela
per l'última mar.
Les ones mullaven
l'ample cel d'altans.
Abatuts els arbres,
el buc es tombà.

Salvador Espriu

PREMIS I CASTIGS APLICATS AL NINS (els camins contraindicats)

MOLTES VEGADES VOS HAUREU DEMANAT: HEM DE RECOMPENSAR ALS NINS? HEM DE CARTIGAR-LOS?

AL NOSTRE ENTORN HI HA PARES DE TOTA CASTA; N'HI HA QUE DIUEN QUE "ELS SEUS FILLS SON UNA MONADA!" PER QUÈ CASTIGAR-LOS?

N'HI HA QUE DIUEN QUE NO ELS HAN DE RECOMPENSAR RES; PERQUÈ, AIXÒ NO FA UN NINS MASSA INTERESSATS?

LES OPINIONS ESTAN DIVIDIDES. I UN NO SAB A QUÈ ATENIR-SE. AQUEST ARTICLE PARTEIX D'OBSERVACIONS MOLT PRÀCTIQUES QUE VOS AJUDARÀN A PRENDRE DECISIÓNS. TANT PEL CAMÍ DELS CÀSTIGS COM PEL DELS PREMIS, HI HA COSES QUE SON POC RECOMANBLES, I PER TANT, PROHIBIDES.

AMBICIÓ

Sens dubte pot existir una ambició perfectament llegítima dels pares amb els seus fills: desitjam que triuin i que sigui feliços en la vida. Però si no responen completament als ambiciosos projectes que hem pensat per a ells, no sempre és motiu per castigar-los.

Quan mos llamentam: "estic empegueït d'ell", és perquè ha comès una falta real, o solament que no respòn als nostres somnis?... El nin ha de ser tal com Déu el vol, i no per força tal com nosaltres hem volem.

AMOR PROPI

A vegades passa que els majors castiguen perquè es senten humiliats: com a reacció al seu amor propi. Es senten impulsats a demostrar que son més forts: "Està bé; sabràs jo qui som; jo te faré canviar".

No mos ha de venir de nou que el nin reaccioni d'una forma parellada: "M'és igual... Jo no ho volia fer... No me fas mal".

L'educació no és un combat, on hi hagi d'haver necessàriament un vencedor i un vençut.

SUBORNAMENT

El voler subornar els nins en el seu afecte és una arma poderosa, de la que certs pares es serveixen molt per a conseguir ser obeïts: "Seràs capaç de negar això a la mamà que tant t'estima?", o sia com a càstig: "Idò bé; ara ja no t'estim".

No és això jugar amb la sensibilitat del nin?... Tenim dret a fer-li creure que ja no l'estimam per una simple beneïtura? L'odi al pecat no ha de suposar mai l'odi al pecador.

CÒLERA

Quan mos enfadam no som amos de nosaltres mateixos. Llavors les galdes surten amb més rapidesa del que un voldria: "Aquest nin em posa fora de mi; em desespera".

Però el càstig mai ha de ser un remei per a calmar els nostres nirvis; això és la millor manera de que el càstig no servesqui per res. —→

COMPARACIONS

Es una cançoneta ben coneguda: "Si fessis feina com la teva germana...! O bé "Si t'assemblassis a aquell nin... Al manco aquell és obedient!" O també: "Ah, en el meu temps no era com ara! Hauries de ser com ton pare! Jo aprenia les lliçons!"

BUFETADA

No sempre es pot condemnar una bofetada o una clotellada. Hi ha caperudeses o rabietes per a les que l'única solució apropiada és una bona llosca. El nin sab llavors que la correcció és perfectament merescuda.

Però aquest no és el remei ideal. Les persones majors fàcilment creuen que el recurs a la força ho arreglarà tot. Els millors càstigs són els que venen com a conseqüència natural de la falta, o com a reparació directa de la tonteria que s'ha comès. Els càstigs corporals han de ser sempre una excepció.

HUMILIACIÓ

No es castiga principalment per humiliar, sino per a corregir; per ajudar a arreglar-se. La humiliació tendria com a finalitat "amargar" al nin, disminuir la confiança que posa en els seus educadors. Per això és perillós insistir en públic sobre la gravetat de la falta o del càstig imposat.

Igualment, s'afirma continuament: "Mai faràs res de profit!", el nin s'acostuma a aquesta idea. Se li repeteix que és un mal estudiant, i acaba per acceptar ser-ho.

JUDICI

Hem castigar els actes dolents i recompensar els bons. Però no podem judicar el seu valor moral. Sols Déu és Jutge: sols Ell veu en els fons del cor.

Per això és inútil acovardar al culpable repetint-li en tots els tons: "De totes maneres, això està molt mal fet". Inclús en castigar el nin, hi ha que animar-lo.

DISTINCIÓ

Els errors materials no són faltes. Idò, per què castigar-les de la mateixa manera? Els nins es queden amb la

impresió de que és tan dolent rompre un plat com dir una mentida.

PROMESA

No hem de fer mai una promesa que no hem de complir. Una cosa promesa és una cosa deguda, tant si es tracta de càstigs com de recompenses.

Els nins no mos poden prendre en sèrio si estan avesats a sentir amenaces o promeses que mai es compleixen.

MEMORIA

Quan una falta ha estat castigada, hem d'oblidar-la. No hem recordar al nin continuament errors passats. El nin es pensarà que li tenim ràbia o que l'hem castigat definitivament en el nostre esperit.

RELIGIÓ

No és raro que s'utilitzi el sentiment religiós com a medi de presió: "Faràs plorar al Bon Jesús"... "Més te'n mereixes; Déu t'ha castigat!".

Els pares cristians han de ser conscients del perill que suposa aquesta manera de parlar. Tenen el perill de donar als seus fills una falsa idea de Déu, que les pot parèixer com una espècie de guàrdia civil, com a substitut del "coco" o de l'home del sac. Si Déu no és més que un còmplice dels pares al servici de la moral, serà refuat com un ídol inútil, quan perdin la por, en superar la infància.

SORPRESA

No hem de cercar castigar per sorpresa. S'ha d'avisar al nin de lo que li espera. Ha d'haver comprès abans a lo que s'exposa quan realitza un acte determinat.

TRANQUILITAT

Si estam nirviosos o cansats i si els nins es moven al nostre entorn amb els seus jocs renovers, és grossa la temptació de perdre la paciència, enviar-los a una altra banda, per nosaltres recuperar la tranquil·litat.

Però els càstigs no estan al servici de la nostra tranquil·litat. Son un medi d'educació, del que no tenim dret a abusar-ne egoísticament. P.S.

recollit i traduït:
Nadal Trías Orell.

D

- 1.- Nom i edat.
- 2.- Quin curs estudies?.
- 3.- Quin bar o pub t'agrada més de Sta Eugènia.
- 4.- Que t'agradaria ser quan siguis gran.
- 5.- A on t'agradaria viure més a Palma o a Manacor.
- 6.- Quin autor t'agrada més.
- 7.- Quin escriptor t'agrada més.
- 8.- Que t'agrada més estudiar o treballar?.
- 9.- Quina assignatura t'agrada més?.
- 10.- Quin cotxe te compraries o quina moto?.

Respondents:
Tomeu Parets
Toni Amengual
José Miguel Casellas.

ZB

I

- 1.- Sebastià Miguel Roig, 9 anys.
- 2.- 3 E.G.B.
- 3.- Ca'n Prim.
- 4.- Pintor.
- 5.- Manacor.
- 6.- Silvester Stallone.
- 7.- Julio Verne.
- 8.- Treballar.
- 9.- Matemàtiques.
- 10.- Toyota Super.

PP

G

- 1.- Margarita Pou, 11 anys.
- 2.- 5 E.G.B.
- 3.- Ca'n Solé.
- 4.- Secretari.
- 5.- Manacor.
- 6.- Ana Belén.
- 7.- Gabriel Janer Manila.
- 8.- Estudiar.
- 9.- Matemàtiques.
- 10.- Honda.

PP

I

- 1.- Sebastià Bibiloni Oliver, 11 anys.
- 2.- 5 E.G.B.
- 3.- Ca'n Solé.
- 4.- Pilot d'avions.
- 5.- Palma.
- 6.- John Travolta.
- 7.- Miguel de Cervantes.
- 8.- Treballar.
- 9.- Educació Física.
- 10.- Ferrari testarosa.

LK

8

- 1.- Bernat Bibiloni Cerdà.
- 2.- 4 E.G.B.
- 3.- Ca'n Prim.
- 4.- Deportista.
- 5.- Palma.
- 6.- James Bond.
- 7.- Antonio Machado.
- 8.- Estudiar.
- 9.- Matemàtiques.
- 10.- Ferrari.

LK

Q

TOCATA i FUGA...

J.S. BACH

Després d'un mes de descans continuam amb més ganes i més vitalitat que mai el que és un resum de la història de la música clàssica internacional. Aquesta vegada i dins la plenitud del barroc alemany trobam un dels més grans genis musicals: Joan Sebastià Bach, en el qual li dedicarem avui tota la secció.

L'any 1685, concretament el 21 de Març, va néixer a Eisenach (R.D. Alemanya) Joan Sebastià Bach. Tota la família es dedicava al difícil art de la música per la qual cosa el petit Joan Sebastià estava quasi predestinat a ser també músic. Les primeres lliçons de música les rebé del seu germà major, Joan Cristòfol, organista. Des dels deu anys Joan Sebastià va ser un viatger incansable mogut per un gran desig d'aprendre i una gran curiositat.

Va ser violinista de l'orquestra del duc de Weimar, temps després fou nomenat organista de Arnstad, i més tard, de Mulhausen on el mateix any es va casar amb la seva cosina Maria Bàrbara amb la qual tingué vuit fills però només en sobrevisqueren quatre. L'any 1720 moria Maria Bàrbara; l'any següent conegué a la que seria la seva segona esposa, Anna Magdalena Wülken, que va ser una mare excepcional pels fills del primer matrimoni de Bach i pels tretze que ella li donà durant la seva vida.

Bach dugué el Barroc a la seva plenitud. Per entendre Bach hem de partir de que ell era un home molt religiós, un protestant convençut, la seva obra estarà profundament marcada per aquest aspecte. Dedicà la major part de la seva obra a una funció religiosa i litúrgica. Com ja hem dit va ser organista d'esglésies tan importants com St. Tomàs de Leipzig, o Weimar i haurà de compondre música per cada diumenge o festa religiosa.

Dins la seva obra es pot distingir: música directament religiosa (cantates, passions i obres d'orgue) i música instrumental (concerts i suites).

J.S. BACH

Johann Christian, BACH

Karl Philipp Emanuel BACH

Wilhelm Friedemann BACH

La cantata és una obra musical basada en un escrit religiós luterà.

La passió és una cantata llarga per celebrar la Passió i la mort de Crist. És com una tragèdia que s'inspira en l'Evangeli. Bach en compongué dues: la de Sant Mateu i la de Sant Joan.

També són molt conegudes les obres per orgue, i sobretot les seves "fugues" i corals.

Quan a obres instrumentals les més importants són els sis "Concerts de Brademburgo", i per clavecí "Variacions Goldberg".

Bach va morir a Leipzig l'any 1750. Els seus fills durant la seva vida tingueren més èxit que el seu pare com a organistes. Són tres els més destacats: Wilhelm Friedemann, Karl Philipp Emmanuel i Johann Christian.

Maria Magdalena Perelló

CAPDEPERA

Capdepera està situada a la punta més oriental de Mallorca. Té uns 5.010 habitants.

UN POC DE HISTORIA .

La vila de Capdepera, en el transcurs dels segles, ha rebut distints noms "CAPUT PETRAE", traduït per "CAP DE LA PEDRA". Va conservar aquest nom durant la dominació islàmica.

En les costes pròximes anaren apareguent petits nuclis de poblacions, diverses cales con son: Cala Gat, Cala Ratjada i Es Carregador. Allà desembarcaren de les galères els embaixadors de Manorca que venien per a firmar, a Capdepera, el Conveni de Rendició amb D.Jaume el Conqueridor, que els esperava aquí. Encara avui en dia el tràfec d'embarcacions continua aprofitant el port de Cala Ratjada.

Fins el segle passat, el municipi de Capdepera no se considerava independent d'Artà.

El primer batle va esser S. de Boges (1251). Els habitants, el 6 de Juliol de 1328, varem creure oportú assignar el nom de vila a la seva població. Per donar satisfacció a les seves ànsies, el Governador de Roger va donar la l'oficial Militar el títol de Sub-batle.

Pel maig de 1343 D.Pere se va apoderar de Mallorca i va destronar a D.-Jaume III. A Capdepera hi va haver un canvi de poder. Van proposar el batle, d'acord amb els jurats, Romeo Ses Abrines i per corredor, trompeta i celler de l'almudaina a Bernat Serra. Aprofitant el canvi de règim, varen creure els de Capdepera que era una bona ocasió per intentar promoure de nou la qüestió de la seva personalitat, com a vila independent. Dia 24

de Setembre de 1344 compareixen davant el Governador un representant de Capdepera i un altre d'Artà. Per moltes raons diverses suplicaven humilment els de Capdepera que se'ls separassi de tota comunió amb Artà i se'ls nombràs un batle especial, que no estàs subjecte al d'Artà. Damunt, el Governador de la població, ordenava que a Capdepera hi hagués sempre un sub-batle. En el cas de que el batle no estigués present, ell s'encarragaria d'administrar justícia, tant civil com criminal va esser elegit en Bernat Espanyol com a procurador de Capdepera per a fer les seves gestions davant el mateix Rei.

SERVEI RELIGIOS

Ja hem vist que, projectant la construcció de la vila nova, no es va oblidar el servei religiós, i que, al mateix temps, s'anava edificant, un petit oratori.

El mes de juliol de 1316 ja colocaven les portes de la capella. Però faltava el capellà. L'única parròquia era la de Sta. M^a d'Artà i es va responsabilitzar plenament de l'atenció religiosa dels primers moradors de Capdepera. Per a establir aquesta dedicació el piadós Rei D.Sancho fundà Beneficis eclesiàstics i pensà en la conveniència de fundar una nova capella. El prevere Bartomeu Vanrell pot ésser considerat com el primer responsable de la vida cristiana dels gabellins. Va exercir aquest càrreg durant uns vint anys, i era també l'encarregat de dur els comptes de l'obra.

► El Governador l'alliberà d'aquesta responsabilitat i anomenà, al efecte, a Pere Romero. Per la seva part l'autoritat eclesiàstica volgué recuperar una persona que era tan eficaç, i Mossen Bartomeu Vanrell fou anomenat Canonge de la seu de Mallorca i Majordorm del Bisbe Berenguer Batle..

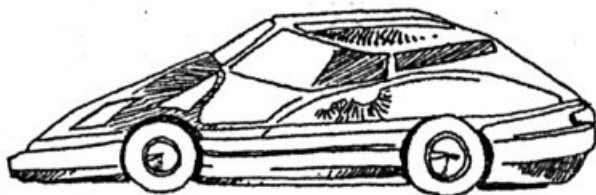
Guillem Cabanes, un sacerdot que, tal vegada, era natural de Capdepera, el subsistí i durant molts anys s'en ocupà. Fou particularment actiu l'any 1348 conegut com "Any de la Mortendat" en que la pesta, que tant i tant

atemoritzava a la gent en equelles èpoques, assolí fortament a tot el terme.

Seguiren en Pere Ferrer, en Mateu Botó (1387), Aquest deu anys més tard, abandonava e càrreg en mans del Rei Don Martí. Dia 26 d'Agost de 1399 el Bisbe Lluís de Prades Anomenà a Joan Compte capellà de Capdepera, avui en dia el capellà es D. Antonio Riurtort.

M^a.Bibiloni i S.Sastre

VOCABULARI RELACIONAT AMB COTXES

Barbarisme

Embrague
Freno
Asiento
Maletero
Ventanilla
Seguro
Panel
Mando
Faro
Limpiaparabrisas

Forma correcta

Embragament
Fre
Seient
Maleter
Finestreta
Assegurança
Plafó
Comandament
Far
Eixuga-parabrisa

SANTA EUGÈNIA

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

restaurant • bar
Ses
Olleries

STA. EUGENIA

TEL: 620976
Ctra. Sineu km. 14,800

SANTA EUGÈNIA A 1ª AUPA

No s'ha fet festa; la lliga va acabar amb més tristor que alegria; la confusió regnava onsevilla. El Santa Eugènia, jugadors i aficionats, ha sofert una altra vegada els plantejaments (?) de la Federació Territorial de Futbol. Equips amb influències, uns arbitratges més que sospitosos, uns partits de promoció a fora temps... Després de gairebé un mes, es sap la notícia: EL SANTA EUGENIA A PRIMERA! En principi el fet es indubablement loable i per tant cal donar l'enhorabona als qui ho han aconseguit.

Es l'hora també de la reflexió, de les dades estadístiques (ho faren a la propera revista). En aquest sentit, pareix ésser que "la era Parera" ha concluit, ja que ha firmat per un altre equip. Es un fet destacable perquè la seva etapa dins el Club ha estat coberta amb èxit; els dos ascensos són la millor prova d'una tasca positiva, difícil de superar. Es una vertadera llàstima que, en un moment tan important havent aconseguit la meta que no es preveia en principi, hagi d'abandonar els jugadors als que ha ensenyat a jugar; però no mancaran raons per les quals hagi adoptat la decisió.

Es temps de la planificació per part de l'equip directiu de cara a la propera temporada per tal d'afrontar una campanya més dura que mai.

Mentres tant siguem festejant el triomf; EL SANTA EUGENIA ES DE PRIMERA! APA!

SANTA EUGENIA 2 SINEU 0

Igual com el partit d'anada, el Santa Eugènia va guanyar a l'equip del Sineu, on l'equip que fa una fenomenal segona volta de la temporada i que, juntament amb el Collerense, Sencelles, i l'equip taujà, està lluitant per l'ascens. Per raons de sancions, els visitants no alineaven l'equip titular el que probablement influï en el rendiment. Per el contrari, el Santa Eugènia també presentava un conjunt amb novetats en relació a alineacions oferides en les nostres cròniques. Parera feia sortir: Guiem, Carbonell, J.Crespí, Guàrdia, Amengual, Jaume, J.Canyelles, Gori, Deia, Salvador i M.-Crespí.

Destacam la novetat del porter Guiem que per circumstàncies de lesions dels porters habituals ocupa per segona vegada la porteria jaujana; i per cert, el seu debut no es pot considerar millor. Per

altra part, hem de resaltar la nova posició que ocupa Amengual dins el terreny de joc: la de lateral esquerra, un lloc que pareix que li va molt be. Andavant, Deia es retrassa del seu lloc habitual, que es ocupat per Salvador.

Parlem un poc del que va ésser el partit que ens ocupa. Una primera part en que llugerament el Santa Eugènia es feia amb el domini del joc, malgrat els migcampistes no lograven controlar la seva parcel·la, fent que de tant en tant es produïssen contraatacs sinevers que mai acabaven en perill autèntic. Al marc visitant, recordam dos tirs de gol i lògicament el gol que es marcà en el minut 44 i que fou així: una defec-tuosa treta de porteria possibilita a Gori a fer-se amb l'esfèric que veient desmarcat a M.Crespí li centra, aquest amb l'esquerra fusila a Jaume Munar,

el qui fou porter del Santa Eugènia. Parera deixa a J.Jaume en els vestuaris i fa sortir a P.Crespí en el mig del camp. La segona part, una de les millors que han jugat els taujans, va deixar la superioritat particular entre els rivals de torn; un equip segur en defensa, un pressig en la línia medular i uns voluntariosos delanters feien que el joc bordàs quasi la perfecció; com a conseqüència d'aquesta autoritat es produïeix el segon gol que s'inicia en jugada de contratac per l'esquerra, finalment el balon arriba a peus de Gori que en serenitat i a "lo Buitre" culmina la gran jugada, gol model del que foren els segons 45 minuts.

En conclusió, l'aficionat pogué disfrutar d'un partit ben jugat pels locals que feien jugades espectaculars guanyant un important encontre i aconseguint un "gol.laverage" favorable davant un equip que va veure trucada la seva "raxa" positiva.

VALLDEMOSSA ATC. 0 SANTA EUGENIA 6

La visita al camp del penúltim de la tabla no va oferir cap dificultat per apuntar-se els dos punts en joc. Si al Pou Nou, el Valldemossins causaren una bona impressió (recordem que en aquell partit el Santa Eugènia marcava el 2 a 1 al darrer minut) en aquesta ocasió demostraren ésser candidats per davellar a 3ª Regional.

Quatre gols a la primera part, i dos a la segona (Salvador, Guàrdia, Deià eren els autors) era la renta que en va treure l'equip taujà, i el que és tant important; l'imbatibilitat de la porteria d'en Guem. Dins el caire negatiu s'ha d'inclure l'expulsió de Salvador, per tarjeta vermella directe, una decisió desmesurada de l'àrbit del partit que, exceptuant aquesta acció, no tingué cap problema per dirigir un partit que no podia crear dificultats donada la diferència dels contendents.

SANTA EUGENIA 6 ROTLET MOLINAR 2

Per un resultat contundent guanyà el Santa Eugènia a falta de tres partits per a l'acabament de la temporada 87-88.

El desenlàs d'un partit amb molts de gols ofereix per nòltres, modestos aficionats de la tasca periodística esportiva, les dificultats òbvies per retenir les jugades que acaben en gol, qüestió que no preocupa als professionals que

disponen de medis visuals. Per segona vegada consecutiva, ens ja impossible la narració de tots els gols malgrat ens agradaria, perquè la quantitat i la bellesa de qualun d'ells han estat els millors ingredients dels darrers partits.

Anant a la pel·lícula del partit, hauríem de diferenciar el desenvolupament del joc dins les dues parts. A la primera, l'equilibri en tots els aspectes, podria ésser la característica dominant per damunt de qualsevol supremacia de ambdós equips.

Rotlet practicava un joc ràpid amb desplaçaments llargs, el que desbordava a vegades als defensors locals. Així era com el 0 a 1 puja al marcador, un resultat que durà un minut perquè el Santa Eugènia empatava (P.Crespí) després d'haver tret del centre. Entre altres jugades d'aquesta part, resaltam un balon que dóna al pal de la porteria visitant i una situació compromesa dins l'àrea taujana al darrer minut.

Després del descans, el Rotlet desparagué del terreny com a conseqüència d'una deficient forma física del seus homes i perquè els d'en Parera, més sencers, sortiren per a sentenciar aviat. En pocs minuts, el 3 a 1 havia pujat al marcador, i a poc a poc, l'un darrera l'altre, P.Crespí, J.Deià i Gori culminaven altres tres accions dels seus companys. A cinc minuts de la conclusió, els palmesans obtenien el segon gol de penalty, per una mà d'un defensor taujà.

ALTURA 2 SANTA EUGENIA 2

La visita al camp de l'Altura era considerada com a clau dins les aspiracions del Santa Eugènia; en principi, només era vàlida una victòria, però el aconeteixement durant els noranta minuts de joc negaven a l'equip taujà els dos punts en litigi. Malament començava l'encontre pels taujans ja que a sols set minuts l'Altura aconseguia fructificar una falta produïda a un metre de l'àrea. Andavant la insistència de avançar pel centre feia impossible la creació de ocasions de perill i provocava que els davanters caiguessin en el fora de joc.

Així i tot, han de destacar dues jugades dins l'àrea llosetina que haguessin pogut modificar el signe del partit. La primera és una caiguda de M.Crespí dins l'àrea quan avançava amb el balon en els peus; un penalty de lliure que l'àrbitre no va voler veure. La segona jugada referida és la del gol quan pocs

moments abans els llosetins havien establert el 2 a 0; després d'haver donat al pal, Gori envia l'esfèric a la xerxa.

La mentalització a les casetes i la voluntat dels jugadors feia que aquests sortissin en la segona part en ganes de resoldre; de fet, durant els deu minuts següents acossaren de debò la porteria local; recordam dos tirs al pal a altres dues clares oportunitats de marcar. Diguem que la fortuna estava a espatlles dels taujans tres dels quals, per afegir-hi, es veien amonestats per un àrbitre molt irregular i que no va agradar a uns ni als altres. El gol que va marcar el Santa Eugènia (m.78 J.Deià) seria insistentement protestat per als llosetins eludint un fora de joc que s'havia pitat.

El resultat no es modificaria pareixent que conformava als locals; i als visitants? bé; haver aixecat un resultat advers és meritori, però si hagués acompanyat la sort...

SANTA EUGÈNIA 2 CA'S CONCOS 0

El partit que en principi era de pur tràmit va tenir moments crítics provocats per un joc molt poc pràctic i també per la inceptitud de l'àrbit.

El gol marcat al primer minut feia presumir una tarda gloriosa de cara al marcador; però els aconteixaments que succeïen en els següents minuts no mereixen cap alabanza ni per un ni per l'altre equip. Es veritat que el Santa Eugènia va dominar territorialment durant quasi tot l'encontre si bé tenir moltes dificultats per penetrar pel centre on els visitants formaven una barrera tenint darrera un porter que va tenir el seu dia. Fou el Ca's Concos un equip sense devantera incapaç de crear jugades de gol; això va ésser una sort perquè tampoc els defenses locals estaven fins, amb el reste de l'equip. Davant la impossibilitat d'entrar dins l'àrea contrària, els taujans provaren el tir a distància; fou així com davers la mitja hora de la segona part M.Crespí acertà amb un gran xut que s'introduí per la dreta del concerver visitant. Aquest gol donà tranquil·litat

a l'afició que al final del partit va oferir una ovació als jugadors, i viceversa, donat per concluida la temporada dins el Pou Nou.

El qui també es despedia definitivament de l'afició i del futbol actiu dins la competició era en Joan Mayol, el porter que desde els inicis ha sabut estar en el seu lloc: o sota els pals o a la banqueta, que tan difícil és una cosa com l'altre. Com homenatge, al principi del partit va fer la treta d'honor i rebé un obsequi per a la seva dedicació al futbol al club de Santa Eugènia.

CONSELL 5 SANTA EUGÈNIA 1

Així va acabar el darrer partit de la temporada després de haver jugat noranta minuts que no passaren de la vulgaritat.

Un Santa Eugènia, poc motivat (tal vegada per què ja tenia assegurat el tercer lloc de la classificació), amb una absència d'homes en la zona ampla del terreny de joc i davant la impossibilitat de subjutar els rivals que gugaven fins itot a plaer, es va despedir disortament amb una àmplia derrota.

El Consell, clarament guanyador en les dues confrontacions, va saber aprofitarse de les errades de l'equip taujà i també va saber materialitzar les ocasions que va tenir, a vegades amb la sort de cara. Marcava dos gols de tirs llunyans, un de penalty (per caiguda intencionada dins l'àrea d'en Mayol) i altres dues dianes de mèrit. Així i tot el porter Mayol, gens culpable dels gols va realitzar parades interessants. El Santa Eugènia amb el resultat de 1 a 1 va saber jugar bé els primers deu minuts de la segona part i la ocasions tingudes feien pensar en un bon resultat. Però el centre del camp es va venir avall i les marques fallaven estrepitosament donant facilitats als contraris, que, en realitat, no demostraren tenir massa equip perquè si el Santa Eugènia hagué fet un partit normal segurament s'haguessin vist superats.

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

PEP AMENGUAL

Pep Amengual, conegut de sobra per tota l'afició taujana és un dels jugadors veterans de l'equip. Persona que es distingeix pel seu optimisme i per conservar la moral en tot moment.

- Quina opinió et mereix aquesta temporada del Santa Eugènia?

A continuació ha sa de l'any passat. L'any passat varen fer els 4^è i enguany en fet els 3^è, lo que demostra que se 2^è Regional mos queda petita.

- Quins factors penses que influeixen per que el Santa Eugènia sigui un equip capdavanter?

Lo primer de tot es sa conjunció que hi ha a s'equip, ja que tots son des poble, lo cual agrada anes socis, que es una altra part fonamental del Santa Eugènia, i clar està, sa feina des mister.

- Desde fa unes jornades, la teva damarcació damunt el terreny ha canviat radicalment; on et trobes millor?

Me trob bé a cualsevol lloc, pero jo de juvenil vaig jugar de lateral dret i m'agrada sobre tot poder pujar per sa banda.

- Com et trobes físicament per afrontar els partits?

Físicament me trob bastant bé es problema a estat que aquesta temporada he tengut molta de feina pero una vegada coit el ritme dels entrenos sa forma física es òptima de fet se demostra que el Santa Eugènia a sa segona part es quan ha resolt els partits.

- En quin aspecte es fonamenta el joc de l'equip?

Es joc del Santa Eugènia, es un joc d'amor propi, per dur andavant el nom del Santa Eugènia i això juntament amb una bona calidad tècnica de tots els jugadors fan el joc del Santa Eugènia de no donar una pilota per perduda i lluitant fins en el darrer minut, i aqueixes ganes hi posam mos han duit durant sa temporada remontar resultats adversos.

- Qué t'agradaria que te damanassin hi no ho hem fet?

Nomes vuir fer una matització a ets aficionats:

Qué el Santa Eugènia a en aquests dos darrers anys els aficionats l'han vist perdre dues vegades en Es Pou Nou, lo que demostra ses bones temporades que a fet el Santa Eugènia, i que això no es producte de sa casualitat, sino que hi possam lo que toca haveri de posar.

VISCA EL SANTA EUGENIA

TONI FERRA

Vaig néixer a Palma fa 27 anys. Me vaig iniciar en el futbol a la temporada 71-72 amb el San Cayetano Alevin fins la 73-74 vaig passar els infantils. Vaig fitxar pel CIDE infantil a la 75-76. Vaig passar al CIDE juvenil a la 76-77. A la 77-78 vaig baixar al "Estudiantes" per tornar al CIDE a la 78-79, es la meua darrera temporada com a juvenil. Vaig fitxar pel Villafranca de preferent a la 79-80 i 80-81. A la 81-82 amb el Calvià a 3ª Divisió. A la 82-83 amb el recreatiu la Victoria a Preferent. A la 83-84 de nou amb el Calvià a tercera fins la temporada 84-85. Fins que a la temporada 85-86 fitxar pel Santa Eugènia, com a porter titular.

- Conta un poc la teua experiència en el futbol abans de venir a jugar amb el Santa Eugènia?

La meua experiència en el futbol fins arribar al Santa Eugènia ha estat llarga; molt agradable en la seva major part. La més important de aquestes coses pot ésser per exemple a la temporada 72-73 amb el San Cayetano Alevin, jugant llavors el campionat d'Espanya a Castellon.

Guanyar amb el San Cayetano Infantil a la temporada 74-75 el torneig Primavera. Guanyar la lliga Campionat de Mallorca i El De Balears, éssent el porter menys golejat amb 8 gols en 30 partits i anar a Lleida a disputar el campionat d'Espanya, tot a la temporada 75-76 amb el Cide Infantil.

Pujar a la Lliga Nacional Juvenil amb el CIDE a la temporada 78-79, havent guanyat la lliga i campionat de Balears.

- Per que vingueres a jugar aquí?

Perque coneixia a Juan Parera de jugar amb ell a futbol-sala, el qual em va parlar molt bé de la gent de Santa Eugènia i després d'haver fet un amistós a Santa Eugènia i comprovar que es una get FENOMENAL decidí quedar-me.

- Quines qualitats ha de tenir un porter?

Apart de la tècnica en agafar els balons, el més fonamental son els reflexes, les col·locacions, saber moure a la defensa i tenir bastanta visió del joc tant ofensiu com defensiu.

- Com et defineixes tu dins la funció que desenvolupes damunt el camp?

Crec que aquesta pregunta hauria d'ésser contestada per la gent que cada diumenge m'ha vist jugar, però crec que estic a l'altura necessària per poder jugar en la categoria que actualment milita l'equip.

- Què es lo millor i lo pitjor del Club taujà, desde el teu punt de vista?

El millor son els jugadors que hem format una pinya increïble i estam en 1ª Regional degut fonamentalment a això i al gran entrenador i company que es en Joan Parera sense el qual la pinya crec que no hauria existit.

La gran afició també ha posat el seu gra d'arena ajudantnos a arribar on som, juntament amb la directiva que en que es molt inexperta ha fet tot el possible per que estiguessin a gust jugant sense preocupacions.

El pitjor podria ésser aqueixa inexperiència de la directiva pero crec i esper que amb el temps això se solucionara ràpid.

FIRA MAIG 1.988

